ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (πρώτο πενταμελές τμήμα)
της 14ης Δεκεμβρίου 2004 *

Στην υπόθεση Τ-317/02,

Fédération des industries condimentaires de France (FICF), με έδρα το Παρίσι (Γαλλία),

Confédération générale des producteurs de lait de brebis et des industriels de Roquefort, με έδρα το Millau (Γαλλία),

Comité économique agricole régional «fruits et légumes de la région Bretagne» (Cerafel), με έδρα το Morlaix (Γαλλία),

Comité national interprofessionnel des palmipèdes à foie gras (CIFOG), με έδρα το Παρίσι (Γαλλία),

εκπροσωπούμενες από τους O. Prost και M.-J. Jacquot, δικηγόρους,

προσφεύγουσες,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τον P.-J. Kuijper και την G. Boudot, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο προσφυγή ακυρώσεως της αποφάσεως 2002/604/ΕΚ της Επιτροπής, της 9ης Ιουλίου 2002, για την περάτωση των διαδικασιών έρευνας σχετικά με τα εμπόδια στο εμπόριο, κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΚ) 3286/94 του Συμβουλίου, που συνίστανται στις εμπορικές πρακτικές που διατηρούνται από τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής σε σχέση με τις εισαγωγές παρασκευασμένης μουστάρδας (ΕΕ L 195, σ. 72),

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(πρώτο πενταμελές τμήμα),

συγκείμενο από τους B. Vesterdorf, Πρόεδρο, P. Mengozzi, M. E. Martins Ribeiro, F. Dehousse και I. Labucka, δικαστές,

γραμματέας: H. Jung

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 14ης Σεπτεμβρίου 2004,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Νομικό πλαίσιο

1 Το άρθρο 1 του κανονισμού (ΕΚ) 3286/94 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1994, που καθορίζει κοινοτικές διαδικασίες στον τομέα της κοινής εμπορικής πολιτικής για να διασφαλιστεί η άσκηση των δικαιωμάτων της Κοινότητας στο πλαίσιο των κανόνων του διεθνούς εμπορίου, ιδίως αυτών που έχουν θεσπιστεί στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ) (ΕΕ L 349, σ. 71), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 356/95 του Συμβουλίου, της 20ής Φεβρουαρίου 1995 (ΕΕ L 41, σ. 3) (στο εξής: κανονισμός 3286/94), προβλέπει:

«Ο παρών κανονισμός θεσπίζει κοινοτικές διαδικασίες στον τομέα της κοινής εμπορικής πολιτικής για να διασφαλίσει την άσκηση των δικαιωμάτων της Κοινότητας στο πλαίσιο των κανόνων του διεθνούς εμπορίου, ιδίως εκείνων που έχουν θεσπιστεί στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου, οι οποίοι, υπό τον όρο ότι συμβιβάζονται με τις ισχύουσες διεθνείς υποχρεώσεις και διαδικασίες, αποσκοπούν στην:

[...]

β) αντιμετώπιση των εμποδίων στο εμπόριο που έχουν συνέπειες για την αγορά τρίτης χώρας, με σκοπό την απάλειψη των δυσμενών συνεπειών για το εμπόριο που προκαλούνται από αυτά.

Οι διαδικασίες αυτές εφαρμόζονται ειδικότερα για την κίνηση και την επακόλουθη διεξαγωγή και περάτωση των διεθνών διαδικασιών επίλυσης διαφορών στον τομέα της κοινής εμπορικής πολιτικής.»

2 Το άρθρο 2 του κανονισμού 3286/94 ορίζει:

«1. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ως "εμπόδια στο εμπόριο" νοούνται οι πρακτικές επιβολής ή διατήρησης εκ μέρους τρίτης χώρας εμποδίων στο εμπόριο, ως προς τα οποία οι κανόνες του διεθνούς εμπορίου αναγνωρίζουν δικαίωμα δράσης. Τέτοιο δικαίωμα δράσης υπάρχει όταν οι κανόνες του διεθνούς εμπορίου είτε απαγορεύουν ρητά κάποια πρακτική είτε παρέχουν σε άλλο μέρος που θίγεται από την εν λόγω πρακτική το δικαίωμα να ζητήσει την εξάλειψη του αποτελέσματός της.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, και με την επιφύλαξη της παραγράφου 8, "τα δικαιώματα της Κοινότητας" είναι τα δικαιώματα διεθνούς εμπορίου των οποίων αυτή απολαύει στο πλαίσιο των κανόνων διεθνούς εμπορίου. Οι "κανόνες διεθνούς εμπορίου" δε, είναι καταρχήν αυτοί που θεσπίζονται υπό την αιγίδα του ΠΟΕ που περιλαμβάνονται στα παραρτήματα της συμφωνίας για τον ΠΟΕ, αλλά είναι δυνατό να περιλαμβάνονται και σε οποιαδήποτε άλλη συμφωνία της οποίας η Κοινότητα αποτελεί συμβαλλόμενο μέρος και η οποία θεσπίζει κανόνες που ισχύουν στο εμπόριο μεταξύ της Κοινότητας και τρίτων χωρών.

[...]

4. Κατά την έννοια του παρόντος κανονισμού, ως "δυσμενείς συνέπειες για τις συναλλαγές" νοούνται εκείνες οι οποίες προκαλούνται ή υπάρχει κίνδυνος να προκληθούν, ως προς κάποιο προϊόν ή υπηρεσία, από εμπόδιο στο εμπόριο εις βάρος κοινοτικών επιχειρήσεων στην αγορά οποιασδήποτε τρίτης χώρας και οι οποίες επηρεάζουν σημαντικά την οικονομία της Κοινότητας ή περιφέρειας της Κοινότητας ή τον τομέα σχετικής οικονομικής δραστηριότητας. Το γεγονός ότι καταγγέλλων υφίσταται τέτοιες δυσμενείς συνέπειες δεν αρκεί από μόνο του για να

δικαιολογήσει την ανάληψη οποιασδήποτε δράσης εκ μέρους των οργάνων της Κοινότητας.

[...]»

3 Το άρθρο 4 του κανονισμού 3286/94 προβλέπει:

«1. Κάθε κοινοτική επιχείρηση, καθώς και κάθε ένωση, είτε διαθέτει είτε όχι νομική προσωπικότητα, η οποία ενεργεί εξ ονόματος μιας ή περισσοτέρων κοινοτικών επιχειρήσεων και η οποία θεωρεί ότι οι εν λόγω κοινοτικές επιχειρήσεις έχουν υποστεί δυσμενείς για τις συναλλαγές συνέπειες λόγω εμποδίων στο εμπόριο που επηρεάζουν την αγορά τρίτης χώρας, δύναται να υποβάλει γραπτή καταγγελία. Η καταγγελία αυτή, ωστόσο, γίνεται αποδεκτή μόνον αν η προβαλλόμενη ως εμπόδιο στις συναλλαγές συμπεριφορά αποτελεί το αντικείμενο δικαιώματος δράσης που θεσπίζεται από κανόνες διεθνούς εμπορίου οι οποίοι περιλαμβάνονται σε πολυμερή ή πλειομερή εμπορική συμφωνία.

2. Η καταγγελία πρέπει να περιέχει επαρκή αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με την ύπαρξη των εμποδίων στο εμπόριο και με τις δυσμενείς για τις συναλλαγές συνέπειες που απορρέουν από αυτά. Οι δυσμενείς συνέπειες για τις συναλλαγές πρέπει να αποδεικνύονται βάσει του επεξηγηματικού πίνακα παραγόντων που αναφέρεται στο άρθρο 10, όπου τυγχάνει εφαρμογής.»

4 Το άρθρο 5 του κανονισμού 3286/94, με επικεφαλίδα: «Διαδικασίες που ισχύουν για την καταγγελία», έχει ως εξής:

«1. Η καταγγελία υποβάλλεται στην Επιτροπή, η οποία αποστέλλει αντίγραφό της στα κράτη μέλη.

2. Η καταγγελία είναι δυνατό να ανακληθεί, οπότε χωρεί περάτωση της διαδικασίας, εκτός αν τυχόν περάτωση της διαδικασίας δεν θα εξυπηρετούσε τα συμφέροντα της Κοινότητας.

3. Όταν, μετά από διαβουλεύσεις, καθίσταται σαφές ότι η καταγγελία δεν συνοδεύεται από επαρκή αποδεικτικά στοιχεία τα οποία να δικαιολογούν την έναρξη έρευνας, ο καταγγέλλων ενημερώνεται σχετικά.

4. Σε περίπτωση που έχει υποβληθεί καταγγελία βάσει του άρθρου 3 ή 4 η Επιτροπή αποφασίζει το ταχύτερο δυνατόν σχετικά με την κίνηση κοινοτικής εξεταστικής διαδικασίας· η σχετική απόφαση πρέπει υπό κανονικές συνθήκες να λαμβάνεται εντός 45 ημερών από την υποβολή της καταγγελίας. Η προθεσμία αυτή είναι δυνατό να αναστέλλεται μετά από αίτηση ή με τη συγκατάθεση του καταγγέλλοντος, προκειμένου να καταστεί δυνατή η προσκόμιση συμπληρωματικών πληροφοριακών στοιχείων, τα οποία ενδεχομένως απαιτούνται για τη διεξοδική αξιολόγηση της βασιμότητας των ισχυρισμών του καταγγέλλοντος.»

5 Το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 3286/94 αναφέρει:

«Για τις διαβουλεύσεις που διεξάγονται στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού, συστήνεται συμβουλευτική επιτροπή (στο εξής: "επιτροπή"), η οποία απαρτίζεται από εκπροσώπους κάθε κράτους μέλους υπό την προεδρία εκπροσώπου της Επιτροπής.»

6 Το άρθρο 8 του κανονισμού 3286/94 προβλέπει:

«1. Όταν, μετά από διαβουλεύσεις, έχει καταστεί σαφές στην Επιτροπή ότι υπάρχουν επαρκή αποδεικτικά στοιχεία τα οποία δικαιολογούν την έναρξη εξεταστικής διαδικασίας και ότι αυτή επιβάλλεται από το συμφέρον της Κοινότητας, η Επιτροπή ενεργεί ως εξής:

α) ανακοινώνει την έναρξη εξεταστικής διαδικασίας στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*· στην ανακοίνωση αυτή διευκρινίζεται το προϊόν ή η

υπηρεσία, καθώς και οι χώρες τις οποίες αφορά η διαδικασία, παρουσιάζονται περιληπτικά τα προσκομισθέντα πληροφοριακά στοιχεία και ορίζεται ότι κάθε χρήσιμη πληροφορία πρέπει να γνωστοποιηθεί στην Επιτροπή· επίσης καθορίζεται η προθεσμία εντός της οποίας οι ενδιαφερόμενοι δύνανται να ζητήσουν να γίνουν δεκτοί σε ακρόαση από την Επιτροπή κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 5·

β) ειδοποιεί επίσημα τους εκπροσώπους της χώρας ή των χωρών τις οποίες αφορά η διαδικασία, με τις οποίες είναι δυνατό, όταν συντρέχει λόγος, να διεξάγονται διαβουλεύσεις·

γ) διεξάγει την εξέταση σε επίπεδο Κοινότητας, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη.

[...]

4. α) Οι καταγγέλλοντες και οι ενδιαφερόμενοι εξαγωγείς και εισαγωγείς, καθώς και οι εκπρόσωποι της ή των κυριοτέρων ενδιαφερομένων χωρών δύνανται να λαμβάνουν γνώση όλων των πληροφοριακών στοιχείων που έχουν τεθεί στη διάθεση της Επιτροπής, πλην των εγγράφων εσωτερικής χρήσης της Επιτροπής και των κατά τόπους διοικητικών υπηρεσιών, υπό την προϋπόθεση ότι τα εν λόγω πληροφοριακά στοιχεία έχουν χρησιμότητα για την προστασία των συμφερόντων τους, δεν είναι εμπιστευτικού χαρακτήρα κατά την έννοια του άρθρου 9 και χρησιμοποιούνται από την Επιτροπή στο πλαίσιο της εξεταστικής διαδικασίας. Τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα απευθύνουν γραπτή αίτηση στην Επιτροπή, στην οποία προσδιορίζουν τα ζητούμενα πληροφοριακά στοιχεία·

β) οι καταγγέλλοντες και οι ενδιαφερόμενοι εξαγωγείς και εισαγωγείς, καθώς και οι εκπρόσωποι της ή των κυριότερων ενδιαφερομένων χωρών δύνανται να ζητούν να ενημερωθούν σχετικά με τα βασικά πραγματικά περιστατικά και με το σκεπτικό που έχει προκύψει από την εξεταστική διαδικασία.

5. Η Επιτροπή έχει την ευχέρεια να δεχθεί τους ενδιαφερόμενους σε ακρόαση. Οφείλει να το πράξει, αν εντός της προθεσμίας που ορίζεται στην ανακοίνωση που έχει δημοσιευθεί στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* οι ενδιαφερόμενοι έχουν ζητήσει γραπτώς να γίνουν δεκτοί σε ακρόαση και παράλληλα αποδεικνύουν ότι συγκαταλέγονται στα μέρη που ενδιαφέρονται κατ' εξοχήν για την έκβαση της διαδικασίας.

[...]

8. Μετά την περάτωση της έρευνας, η Επιτροπή υποβάλλει σχετική έκθεση στην επιτροπή. Η έκθεση πρέπει υπό κανονικές συνθήκες να υποβάλλεται εντός πέντε μηνών από την ανακοίνωση της έναρξης της διαδικασίας, εκτός αν η εξέταση χαρακτηρίζεται από τέτοια περιπλοκότητα, ώστε να δικαιολογείται η παράταση από την Επιτροπή της εν λόγω προθεσμίας στους επτά μήνες.»

7 Το άρθρο 10 του κανονισμού 3286/94, σχετικά με την εξέταση των αποδεικτικών στοιχείων, ορίζει:

«[...]

4. Όταν υποστηρίζεται ότι υπάρχουν δυσμενείς συνέπειες για τις συναλλαγές, η Επιτροπή εξετάζει τον αντίκτυπο των εν λόγω δυσμενών συνεπειών για την οικονομία της Κοινότητας ή μιας περιφέρειας της Κοινότητας ή για δεδομένο τομέα οικονομικής δραστηριότητας στην Κοινότητα. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή δύναται να λάβει υπόψη, ανάλογα με την περίπτωση, ορισμένους παράγοντες όπως αυτοί που απαριθμούνται στις παραγράφους 1 και 2. Δυσμενείς συνέπειες είναι δυνατό να δημιουργηθούν, μεταξύ άλλων, σε περιπτώσεις που παρακωλύονται, παρεμποδίζονται, ή εκτρέπονται εμπορικά ρεύματα όσον αφορά κάποιο προϊόν ή υπηρεσία λόγω κάποιου εμποδίου στο εμπόριο ή λόγω καταστάσεων κατά τις οποίες εμπόδια στο εμπόριο θίγουν σημαντικά την προμήθεια ή την εισροή (π.χ. μερών ή συστατικών ή πρώτων υλών) σε κοινοτικές επιχειρήσεις. Όταν υποστηρίζεται ότι υπάρχει κίνδυνος για τη δημιουργία δυσμενών συνεπειών, η Επιτροπή επίσης εξετάζει αν είναι δυνατό να προβλεφθεί η πιθανότητα εξέλιξης τέτοιας κατάστασης σε πραγματικές δυσμενείς συνέπειες για το εμπόριο.

Κατά την εξέταση των αποδεικτικών στοιχείων σχετικά με τις δυσμενείς συνέπειες για τις συναλλαγές, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τις διατάξεις, τις αρχές ή την πρακτική που διέπουν το δικαίωμα λήψης μέτρων βάσει των εφαρμοστέων διεθνών εμπορικών κανόνων, για τους οποίους γίνεται λόγος στο άρθρο 2 παράγραφος 1.

[...]»

8 Κατά το άρθρο 11, παράγραφος 1, του κανονισμού 3286/94:

«Όταν από την εξεταστική διαδικασία έχει προκύψει ότι τα συμφέροντα της Κοινότητας δεν επιβάλλουν τη λήψη οιουδήποτε μέτρου, η διαδικασία περατούται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14.»

9 Το άρθρο 12 του κανονισμού 3286/94 προβλέπει:

«1. Εκτός από τις περιπτώσεις κατά τις οποίες τα πραγματικά και νομικά δεδομένα της υπόθεσης είναι τέτοια, ώστε ενδεχομένως να μην είναι επιβεβλημένη η διεξαγωγή εξεταστικής διαδικασίας, όταν από τη διεξαχθείσα εξεταστική διαδικασία προκύπτει ότι τα συμφέροντα της Κοινότητας υπαγορεύουν τη λήψη μέτρων προκειμένου να διασφαλιστεί η άσκηση των δικαιωμάτων της Κοινότητας στο πλαίσιο των κανόνων διεθνούς εμπορίου, με σκοπό την εξάλειψη της ζημίας ή των δυσμενών για τις συναλλαγές συνεπειών που απορρέουν από εμπόδια στο εμπόριο που επιβάλλονται ή διατηρούνται από τρίτες χώρες, τότε αποφασίζονται τα κατάλληλα μέτρα σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 13.

[...]»

10 Το άρθρο 14 του κανονισμού 3286/94 ορίζει:

«1. Όταν γίνεται επίκληση της διαδικασίας που προβλέπεται από το παρόν άρθρο, η υπόθεση υποβάλλεται στην επιτροπή από τον πρόεδρό της.

2. Ο εκπρόσωπος της Επιτροπής υποβάλλει στην επιτροπή σχέδιο της προς λήψη απόφασης. Η επιτροπή συζητεί την υπόθεση εντός προθεσμίας που καθορίζει ο πρόεδρος, ανάλογα με το επείγον της υπόθεσης.

3. Η Επιτροπή εκδίδει απόφαση, την οποία ανακοινώνει στα κράτη μέλη και η οποία αρχίζει να ισχύει μετά από διάστημα δέκα ημερών, υπό την προϋπόθεση ότι κατά το χρονικό αυτό διάστημα κανένα κράτος μέλος δεν έχει παραπέμψει την υπόθεση στο Συμβούλιο.

4. Το Συμβούλιο δύναται, μετά από αίτηση ενός κράτους μέλους και με ειδική πλειοψηφία, να τροποποιήσει την απόφαση της Επιτροπής.

5. Η απόφαση της Επιτροπής αρχίζει να ισχύει μετά την πάροδο τριάντα ημερών, εφόσον το Συμβούλιο δεν λάβει σχετική απόφαση εντός του εν λόγω χρονικού διαστήματος, το οποίο θεωρείται ότι αρχίζει από την ημέρα παραπομπής της υπόθεσης στο Συμβούλιο.»

Ιστορικό της διαφοράς

11 Μεταξύ 1981 και 1996, το Συμβούλιο εξέδωσε διάφορες οδηγίες στο πλαίσιο του αγώνα κατά της χρήσεως ορισμένων ουσιών με ορμονικό αποτέλεσμα στη διατροφή των ζώων, προκειμένου ειδικότερα να διασφαλίσει την υγεία των ανθρώπων.

12 Οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής (στο εξής: Ηνωμένες Πολιτείες) κίνησαν ενώπιον των οργάνων της ΠΟΕ διαδικασία προς διακανονισμό των διαφορών που απέβλεπε στην αμφισβήτηση της συμφωνίας των κοινοτικών διατάξεων προς τους κανόνες του οργανισμού αυτού.

13 Στις 18 Αυγούστου 1997, μια ειδική ομάδα αναγνώρισε ότι αυτή η κοινοτική κανονιστική ρύθμιση ήταν αντίθετη προς τους κανόνες της ΠΟΕ.

14 Στις 16 Ιανουαρίου 1998, το δευτεροβάθμιο δικαιοδοτικό όργανο υιοθέτησε έκθεση επιβεβαιώνουσα την απόφαση αυτή.

15 Κατόπιν της υιοθετήσεως της εκθέσεως αυτής από το όργανο επιλύσεως διαφορών (στο εξής: ΟΕΔ) στις 13 Φεβρουαρίου 1998, η λήξη της προθεσμίας προς εναρμόνιση της κοινωνικής κανονιστικής ρυθμίσεως προς τους κανόνες της ΠΟΕ καθορίστηκε, με διαιτητική απόφαση, στις 13 Μαΐου 1999.

16 Επειδή η Ευρωπαϊκή Κοινότητα δεν τροποποίησε την κανονιστική της ρύθμιση εντός της ταχθείσας προθεσμίας, οι Ηνωμένες Πολιτείες ζήτησαν, στις 3 Ιουνίου 1999, από το ΟΕΔ την άδεια να αναστείλουν τις δασμολογικές παραχωρήσεις, σύμφωνα με το άρθρο 22, παράγραφος 2, του μνημονίου συμφωνίας σχετικά με τους κανόνες και τις διαδικασίες που διέπουν την επίλυση των διαφορών, που προσαρτήθηκε στη συμφωνία για την ίδρυση του ΠΟΕ (στο εξής: μνημόνιο συμφωνίας), για το ετήσιο ποσό των 202 εκατομμυρίων δολαρίων Ηνωμένων Πολιτειών (USD). Συγχρόνως, οι Ηνωμένες Πολιτείες υπέβαλαν κατάλογο προϊόντων, μεταξύ των οποίων η παρασκευασμένη μουστάρδα, για τα οποία ήταν δυνατό να ανασταλούν οι δασμολογικές παραχωρήσεις.

17 Κατόπιν της διαιτητικής αποφάσεως της 12ης Ιουλίου 1999 σχετικά με το συνολικό ποσό της αναστολής των δασμολογικών παραχωρήσεων, το ΟΕΔ επέτρεψε, στις 26 Ιουλίου 1999, στις Ηνωμένες Πολιτείες να αναστείλουν τις εν λόγω παραχωρήσεις για ποσό 116,8 εκατομμυρίων USD για ένα έτος και να επιβάλουν πρόσθετο δασμό 100 % επί ορισμένου αριθμού προϊόντων προελεύσεως κρατών μελών της

Ευρωπαϊκής Κοινότητας, μεταξύ των οποίων η παρασκευασμένη μουστάρδα. Ωστόσο, οι Ηνωμένες Πολιτείες αποφάσισαν να μην εφαρμόσουν την αναστολή των δασμολογικών παραχωρήσεων στα προϊόντα προελεύσεως Ηνωμένου Βασιλείου.

18 Στις 7 Ιουνίου 2001, η Fédération des industries condimentaires de France (στο εξής: FICF ή καταγγέλλουσα), η οποία είχε ως μέλη τους κυριότερους Γάλλους παραγωγούς παρασκευασμένης μουστάρδας, υπέβαλε καταγγελία ενώπιον της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού 3286/94.

19 Η καταγγελία αυτή διευκρίνιζε ειδικότερα ότι η επιλεκτική εφαρμογή των αμερικανικών αντιποίνων ήταν αντίθετη προς το άρθρο 22 του μνημονίου συμφωνίας, υπό την έννοια ότι τα μέτρα αναστολής των δασμολογικών παραχωρήσεων που επέτρεψε το ΟΕΔ μπορούσαν να εφαρμοστούν μόνο κατά του «ενδιαφερόμενου μέλους», το οποίο είχε καταδικαστεί προηγουμένως, στην προκειμένη περίπτωση η Ευρωπαϊκή Κοινότητα στο σύνολό της, και όχι μόνον έναντι ορισμένων κρατών μελών. Η καταγγελία ανέφερε επίσης ότι τα εμπόδια στο εμπόριο που δημιούργησαν οι Ηνωμένες Πολιτείες συνεπάγονταν δυσμενείς για τις συναλλαγές συνέπειες, κατά την έννοια του κανονισμού 3286/94, επί των εξαγωγών παρασκευασμένης μουστάρδας των επιχειρήσεων μελών της FICF, και ότι ήταν προς το συμφέρον της Κοινότητας να κινήσει διαδικασία κατά των αμερικανικών μέτρων, σύμφωνα με τον κανονισμό 3286/94.

20 Υπό το φως των αποδεικτικών στοιχείων που προσκόμισε η καταγγέλλουσα, η Επιτροπή δημοσίευσε, την 1η Αυγούστου 2001, ανακοίνωση για την έναρξη διαδικασίας εξετάσεως, σύμφωνα με το άρθρο 8 του κανονισμού 3286/94, όσον αφορά την ύπαρξη εμποδίων στο εμπόριο, τα οποία συνίστανται σε εμπορικές πρακτικές που διατηρούν οι Ηνωμένες Πολιτείες στις εισαγωγές παρασκευασμένης μουστάρδας (ΕΕ 2001, C 215, σ. 2).

21 Η ανακοίνωση αυτή διευκρίνισε, στο σημείο 2 αυτής, ότι «η εξέταση την οποία αρχίζει η Επιτροπή μπορεί επίσης να καλύψει και άλλα προϊόντα που φαίνεται ότι επηρεάζονται κατά τον ίδιο τρόπο με την παρασκευασμένη μουστάρδα, ιδιαίτερα εκείνα για τα οποία τα ενδιαφερόμενα μέρη, τα οποία θα αναγγελθούν εντός προθεσμί[ας] [τριάντα ημερών από τη δημοσίευση της ανακοινώσεως], θα προσκομίσουν αποδεικτικά στοιχεία ότι εφαρμόζονται οι καταγγελλόμενες πρακτικές».

22 Αρκετές επαγγελματικές οργανώσεις αναγγέλθηκαν στην Επιτροπή εντός της ταχθείσας προθεσμίας, μεταξύ των οποίων οι Comité national interprofessionnel des palmipèdes à foie gras, Confédération générale des producteurs de lait de brebis et des industriels de Roquefort και Comité économique agricole régional «fruits et légumes de la région Bretagne». Κατόπιν αυτής της εκδηλώσεως ενδιαφέροντος, η Επιτροπή, κατ' εφαρμογήν του σημείου 2 της ανακοινώσεως για την έναρξη διαδικασίας, αποφάσισε να επεκτείνει τη διαδικασία έρευνας στο φουαγκρά (foie gras), στο τυρί roquefort και στα ασκαλώνια.

23 Στις 6 Μαρτίου 2002, μετά το πέρας της έρευνάς της, η Επιτροπή πληροφόρησε την επιτροπή του άρθρου 7 του κανονισμού 3286/94 ως προς τα συμπεράσματα της έρευνάς της και στη συνέχεια της διαβίβασε την έκθεση σχετικά με την έρευνα στις 27 Μαρτίου 2002. Η έκθεση αυτή πρότεινε την περάτωση της διαδικασίας.

24 Στις 23 Απριλίου 2002, η Επιτροπή απηύθυνε στον νομικό σύμβουλο της FICF μια μη εμπιστευτική έκθεση σχετικά με την έρευνα. Με το έγγραφό της, η Επιτροπή διευκρίνιζε ότι η επιτροπή του άρθρου 7 του κανονισμού 3286/94 είχε εγκρίνει την πρόταση περί περατώσεως της διαδικασίας και, κατά συνέπεια, η σχετική απόφαση θα δημοσιευόταν προσεχώς στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

25 Με έγγραφο της 17ης Μαΐου 2002, ένας από τους νομικούς συμβούλους της FICF ανέφερε παραλαβή της εκθέσεως σχετικά με την έρευνα. Με το έγγραφο αυτό, διατύπωνε την έκπληξή του σχετικά με το χρονικό διάστημα που παρήλθε προκειμένου η Επιτροπή να του απευθύνει αυτήν την έκθεση και να εκδώσει τη μελλοντική απόφαση στην υπόθεση αυτή. Σημειώνοντας το γεγονός που ανέφερε η Επιτροπή στο από 23 Απριλίου 2002 έγγραφό της, ότι δηλαδή θα εκδοθεί προσεχώς απόφαση, ο νομικός σύμβουλος της FICF κατέληξε στο ότι η Επιτροπή δεν πρόσφερε στην καταγγέλλουσα δικαίωμα απαντήσεως, πρακτική η οποία ήταν κατ' αυτόν αντίθετη προς τον σεβασμό των δικαιωμάτων άμυνας.

26 Με την απάντησή της στο έγγραφο αυτό, στις 4 Ιουνίου 2002, η Επιτροπή υπογράμμισε ότι είχε τηρήσει πλήρως τις διατάξεις του κανονισμού 3286/94, ειδικότερα το άρθρο 8, παράγραφοι 4 και 8. Συναφώς, η Επιτροπή παρατήρησε ότι η καταγγέλλουσα δεν της είχε υποβάλει ποτέ αίτηση, κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 3286/94. Η Επιτροπή υπέμνησε επίσης ότι

τηρούσε τακτικά ενήμερη την καταγγέλλουσα ως προς την εξέλιξη της υποθέσεως και ότι αυτή γνώριζε το πέρας της διαδικασίας έρευνας πολύ πριν την ημερομηνία της επίσημης διαβιβάσεως της σχετικής εκθέσεως.

27 Στις 6 Ιουνίου 2002, η Comité économique agricole régional «fruits et légumes de la région Bretagne» απηύθυνε έγγραφο στην Επιτροπή με το οποίο διατύπωνε καταρχάς την έκπληξή της επειδή δεν έλαβε απευθείας την έκθεση σχετικά με την έρευνα, που της είχε διαβιβασθεί μέσω των νομικών της συμβούλων. Εν συνεχεία εξέφρασε τη διαφωνία της με την ανακοινωθείσα περάτωση της διαδικασίας έρευνας και, τέλος, θεωρούσε ότι η ανακοίνωση για την προσεχή έκδοση της αποφάσεως για την περάτωση της διαδικασίας έρευνας δεν της επέτρεπαν να ασκήσει το δικαίωμά της να απαντήσει στα συμπεράσματα που περιλαμβάνονταν στην έκθεση σχετικά με την έρευνα.

28 Στις 7 Ιουνίου 2002, η Confédération générale des producteurs de lait de brebis et des industriels de Roquefort απηύθυνε έγγραφο στην Επιτροπή ουσιαστικά ταυτόσημο με εκείνο που απέστειλε η Comité économique agricole régional «fruits et légumes de la région Bretagne».

29 Με έγγραφα της 14ης Ιουνίου 2002, η Επιτροπή απέστειλε μια μη εμπιστευτική έκθεση σχετικά με την έρευνα στην Confédération générale des producteurs de lait de brebis et des industriels de Roquefort και στην Comité économique agricole régional «fruits et légumes de la région Bretagne», ενώ συγχρόνως τους υπενθύμιζε ότι αυτές οι επαγγελματικές οργανώσεις είχαν παρέμβει αποκλειστικά στη διαδικασία έρευνας ως ενδιαφερόμενα μέρη, λόγος για τον οποίο η Επιτροπή είχε θεωρήσει ότι δεν όφειλε να τους διαβιβάσει απευθείας την έκθεση σχετικά με την έρευνα, η οποία, άλλωστε, ήταν δημόσιο έγγραφο. Με τα έγγραφά της, η Επιτροπή ανέφερε επίσης ότι, εν πάση περιπτώσει, είχε τηρήσει τις διατάξεις του άρθρου 8, παράγραφος 8, του κανονισμού 3286/94 και οι νομικοί σύμβουλοι των δύο οργανώσεων ενημερώνονταν τακτικά για την εξέλιξη της υποθέσεως και γνώριζαν το πέρας της διαδικασίας έρευνας πολύ πριν την επίσημη διαβίβαση της σχετικής εκθέσεως. Τέλος, η Επιτροπή υπογράμμισε ότι η απόφαση να περατώσει τη διαδικασία έρευνας θα εκδιδόταν προσεχώς.

30 Στις 9 Ιουλίου 2002, η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση 2002/604/ΕΚ για την περάτωση των διαδικασιών εξέτασης σχετικά με τα εμπόδια στο εμπόριο, κατά την έννοια του κανονισμού 3286/94, που συνίστανται στις εμπορικές πρακτικές που διατηρούνται από τις Ηνωμένες Πολιτείες σε σχέση με τις εισαγωγές παρασκευασμένης μουστάρδας (ΕΕ L 195, σ. 72, στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση). Η προσβαλλόμενη απόφαση δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* στις 27 Ιουλίου 2002.

31 Στην αιτιολογική σκέψη 6 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, η Επιτροπή παρατηρεί:

«Η διαδικασία [έρευνας] οδήγησε στο συμπέρασμα ότι οι υποτιθέμενες δυσμενείς για τις συναλλαγές συνέπειες δεν φαίνεται να προκύπτουν από τα εμπόδια στο εμπόριο που αναφέρονται στην καταγγελία, δηλαδή από την πρακτική των ΗΠΑ να εφαρμόζει επιλεκτικά την άρση των παραχωρήσεων εναντίον ορισμένων αλλά όχι όλων των κρατών μελών («επιλεκτικές κυρώσεις»). Στην πραγματικότητα, από την έρευνα δεν προέκυψαν στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι η εφαρμογή της άρσης των παραχωρήσεων και στο Ηνωμένο Βασίλειο θα οδηγήσει σε μεγαλύτερες ευκαιρίες εξαγωγών για τον καταγγέλλοντα για παρασκευασμένη μουστάρδα στην αγορά των ΗΠΑ. Συνεπώς, σύμφωνα με τον κανονισμό, εκτός από τις δυσμενείς για τις συναλλαγές συνέπειες που οφείλονται στην άρση των παραχωρήσεων που επιτρέπονται και εφαρμόζονται νόμιμα από τις ΗΠΑ βάσει της συμφωνίας του ΠΟΕ, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι άλλες δυσμενείς συνέπειες οφείλονται στα εμπόδια στο εμπόριο, βάσει των ισχυρισμών του καταγγέλλοντα. Συνεπώς, σύμφωνα με το άρθρο 11 [του κανονισμού 3286/94], η διαδικασία [έρευνας] έδειξε ότι τα συμφέροντα της Κοινότητας δεν απαιτούν τη λήψη ειδικών μέτρων κατά των υποτιθέμενων εμποδίων στο εμπόριο, βάσει του κανονισμού.»

32 Κατά συνέπεια, η Επιτροπή, με το μόνο άρθρο της προσβαλλόμενης αποφάσεως, αποφάσισε να περατώσει τη διαδικασία έρευνας που κίνησε την 1η Αυγούστου 2001.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

33 Με δικόγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 6 Οκτωβρίου 2002, οι FICF, Confédération générale des producteurs de lait de brebis et des

industriels de Roquefort, Comité national interprofessionnel des palmipèdes à foie gras και Comité économique agricole régional «fruits et légumes de la région Bretagne» (στο εξής: προσφεύγουσες) άσκησαν την παρούσα προσφυγή.

34 Κατ' εφαρμογήν του άρθρου 14 του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου και κατόπιν προτάσεως του πρώτου τμήματος, το Πρωτοδικείο αποφάσισε, αφού άκουσε τους διαδίκους σύμφωνα με το άρθρο 51 του κανονισμού αυτού, να παραπέμψει την εκδίκαση της υποθέσεως ενώπιον ενός διευρυμένου δικαστικού σχηματισμού.

35 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (πρώτο πενταμελές τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία και, στο πλαίσιο των μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας, κάλεσε τους διαδίκους να απαντήσουν σε ορισμένα ερωτήματα και να προσκομίσουν ορισμένα έγγραφα.

36 Οι διάδικοι αγόρευσαν και ανέπτυξαν τις απαντήσεις τους στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου κατά τη συνεδρίαση της 14ης Σεπτεμβρίου 2004.

37 Οι προσφεύγουσες ζητούν από το Πρωτοδικείο:

— να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση,

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

38 Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την προσφυγή,

— να καταδικάσει τις προσφεύγουσες στα δικαστικά έξοδα.

Επί του παραδεκτού

39 Χωρίς να προβάλει ένσταση απαραδέκτου της παρούσας προσφυγής, η Επιτροπή περιόρισε ωστόσο τα υπομνήματά της στην κατάσταση της FICF, μόνης οργανώσεως που υπέβαλε καταγγελία στην Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού 3286/94, αποκλειομένης της καταστάσεως των λοιπών επαγγελματικών οργανώσεων οι οποίες παρενέβησαν στη διαδικασία έρευνας ως ενδιαφερόμενα μέρη.

40 Συναφώς, επιβάλλεται η παρατήρηση ότι οι προσφεύγουσες άσκησαν μία και μόνον προσφυγή. Όμως, από πάγια νομολογία προκύπτει ότι, προκειμένου για μία και μόνον προσφυγή, εφόσον διαπιστωθεί το παραδεκτό αυτής έναντι ενός μόνον προσφεύγοντος δεν χρειάζεται να εξετασθεί η νομιμοποίηση των λοιπών προσφευγόντων, αφού αρκεί ότι ο ένας τουλάχιστον από τους προσφεύγοντες πληροί τους όρους που διαλαμβάνει το άρθρο 230 ΕΚ (βλ. υπό το πνεύμα αυτό, απόφαση του Δικαστηρίου της 24ης Μαρτίου 1993, C-313/90, CIRFS κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. I-1125, σκέψη 31· αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 27ης Απριλίου 1995, T-12/93, CCE de Vittel κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-1247, σκέψη 44, και της 15ης Σεπτεμβρίου 1998, T-374/94, T-375/94, T-384/94 και T-388/94, European Night Services κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-3141, σκέψη 61).

41 Επιβάλλεται όμως να διευκρινισθεί ότι το άρθρο 4 του κανονισμού 3286/94 θέλησε να παράσχει τη δυνατότητα, ειδικότερα, σε κάθε ένωση που ενεργεί στο όνομα μιας ή περισσοτέρων επιχειρήσεων της Κοινότητας, όπως, στην προκειμένη περίπτωση, η FICF, στο όνομα των γάλλων παραγωγών παρασκευασμένης μουστάρδας, να προβάλει το δικαίωμα επικλήσεως των κανόνων διεθνούς εμπορίου, οι οποίοι περιλαμβάνονται σε πολυμερή ή πλειομερή εμπορική συμφωνία, σε καταγγελία που υποβάλλει στην Επιτροπή, υπό τις προϋποθέσεις που διευκρινίζει ο εν λόγω κανονισμός, καθώς και να επικαλείται τις διαδικαστικές εγγυήσεις που προβλέπουν οι διατάξεις του ίδιου αυτού κανονισμού. Το σύνολο των εγγυήσεων αυτών συνεπάγεται ότι ο καταγγέλλων, κατά την έννοια του άρθρου 4 του κανονισμού 3286/94, δικαιούται να υποβάλει στον έλεγχο του Πρωτοδικείου απόφαση με την οποία η Επιτροπή περάτωσε τη διαδικασία έρευνας η οποία κινήθηκε κατόπιν της υποβολής της καταγγελίας του.

42 Η FICF, επομένως, η οποία υπέβαλε καταγγελία στην Επιτροπή βάσει του άρθρου 4 του κανονισμού 3286/94, νομιμοποιείται να προσβάλει τη βαλλόμενη απόφαση ενώπιον του Πρωτοδικείου και, κατά συνέπεια, εφόσον πρόκειται για μία και μόνον προσφυγή, δεν συντρέχει λόγος να εξετασθεί η ενεργητική νομιμοποίηση των λοιπών προσφευγουσών.

Επί της ουσίας

43 Οι προσφεύγουσες προβάλλουν οκτώ λόγους προς στήριξη της προσφυγής τους. Ο πρώτος λόγος αντλείται από την παράβαση του άρθρου 2, παράγραφος 2, του κανονισμού 3286/94· ο δεύτερος λόγος αντλείται από την παράβαση του άρθρου 2, παράγραφος 4, του κανονισμού 3286/94· ο τρίτος λόγος αντλείται από την παράβαση του άρθρου 10, παράγραφος 5, του κανονισμού 3286/94· ο τέταρτος λόγος στηρίζεται στην παράβαση του άρθρου 11, παράγραφος 1, του κανονισμού 3286/94· ο πέμπτος λόγος αντλείται από την έλλειψη αιτιολογίας της προσβαλλόμενης αποφάσεως· ο έκτος λόγος στηρίζεται στα προφανή σφάλματα κατά την εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών και την παράβαση του άρθρου 2, παράγραφος 4, και του άρθρου 11, παράγραφος 1, του κανονισμού 3286/94· ο έβδομος λόγος αντλείται από την προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας· τέλος, ο όγδοος λόγος στηρίζεται στην παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 8, του κανονισμού 3286/94 και στην παράβαση του καθήκοντος επιμελείας της Επιτροπής.

Επί του πρώτου λόγου, που αντλείται από την παράβαση του άρθρου 2, παράγραφος 1, του κανονισμού 3286/94

Επιχειρήματα των διαδίκων

44 Κατά τις προσφεύγουσες, ο ορισμός των «εμποδίων στο εμπόριο», όπως προκύπτει από το άρθρο 2, παράγραφος 1, του κανονισμού 3286/94, στηρίζεται σε δύο σαφώς εξακριβωμένα και αδιάρρηκτα στοιχεία, δηλαδή ένα πραγματικό στοιχείο («οι

πρακτικές επιβολής ή διατήρησης εκ μέρους τρίτης χώρας εμποδίων στο εμπόριο») και ένα «στοιχείο παρανομίας» («το δικαίωμα δράσης» που αναγνωρίζεται στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα). Όμως, κατά την άποψη των προσφευγουσών, η προσβαλλόμενη απόφαση περιόρισε τον ορισμό αυτό μόνο στο στοιχείο της παρανομίας, δηλαδή στην «επιλεκτική» εφαρμογή εκ μέρους των Ηνωμένων Πολιτειών της αναστολής των δασμολογικών παραχωρήσεων. Κατά τις προσφεύγουσες, η προσέγγιση που υιοθέτησε η Επιτροπή παραβαίνει όχι μόνον το άρθρο 2, παράγραφος 1, του κανονισμού 3286/94, αλλά αλλοιώνει επίσης το περιεχόμενο της καταγγελίας που υπέβαλε η FICF και την ανακοίνωση για την έναρξη διαδικασίας έρευνας. Αντίθετα προς ό,τι φαίνεται να διατείνεται η Επιτροπή, τα μέτρα αναστολής των δασμολογικών παραχωρήσεων που έλαβαν οι Ηνωμένες Πολιτείες δεν μπορούσαν να χωριστούν μεταξύ, αφενός, των μέτρων που επιτρέπει το ΟΕΔ και εφαρμόζουν οι Ηνωμένες Πολιτείες και, αφετέρου, τα εμπόδια στο εμπόριο που προβάλλει η καταγγέλλουσα, δηλαδή η επιλεκτική εφαρμογή των μέτρων αυτών. Κατά τις προσφεύγουσες, το ότι το ΟΕΔ ενέκρινε τη λήψη αντιποίνων δεν καθιστά «νόμιμη» την εφαρμογή των μέτρων αυτών εκ μέρους των Ηνωμένων Πολιτειών, όπως θεωρεί η Επιτροπή.

45 Η Επιτροπή υπενθυμίζει, πρώτον, ότι το αντικείμενο του κανονισμού 3286/94 είναι η θέσπιση κοινοτικών διαδικασιών στον τομέα της κοινής εμπορικής πολιτικής που θα επιτρέψουν στην Κοινότητα να ασκεί τα δικαιώματα τα οποία της αναγνωρίζονται από τον ΠΟΕ. Υπό την έννοια αυτή το άρθρο 2, παράγραφος 1, του κανονισμού 3286/94 ορίζει τα εμπόδια στο εμπόριο ως τις πρακτικές επιβολής ή διατηρήσεως εκ μέρους τρίτης χώρας εμποδίων στο εμπόριο, ως προς τα οποία οι κανόνες του διεθνούς εμπορίου αναγνωρίζουν δικαίωμα δράσεως.

46 Δεύτερον, η Επιτροπή αμφισβητεί την ερμηνεία, που δέχονται οι προσφεύγουσες, του άρθρου 2, παράγραφος 1, του κανονισμού 3286/94. Κατά την Επιτροπή, δεν αρκεί να υπάρχουν εμπόδια στο εμπόριο προκειμένου να κινηθεί ενδεχομένως η διαδικασία επιλύσεως των διαφορών. Θα πρέπει ιδίως να παρατηρηθούν δυσμενείς συνέπειες για τις συναλλαγές. Για τους σκοπούς εφαρμογής του κανονισμού 3286/94, η έννοια των εμποδίων στο εμπόριο δεν μπορεί επομένως να αποχωρισθεί από την έννοια των «δυσμενών συνεπειών για τις συναλλαγές». Με άλλα λόγια, κατά την άποψη της Επιτροπής, για να υπάρχουν «εμπόδια στο εμπόριο», κατά την έννοια του κανονισμού 3286/94, θα πρέπει οι επιχειρήσεις να αποδείξουν ότι υφίστανται «δυσμενείς συνέπειες στις συναλλαγές», κατά την έννοια του άρθρου 2,

παράγραφος 4, του κανονισμού 3286/94. Αντίθετη ερμηνεία θα είχε ως αποτέλεσμα τη δημιουργία προς όφελος των κοινοτικών επιχειρήσεων μιας πραγματικής actio popularis.

47 Κατά την Επιτροπή, αυτή η αντίληψη της έννοιας των «εμποδίων στο εμπόριο» εφαρμόστηκε στην προκειμένη περίπτωση, τόσο στο πλαίσιο της εκθέσεως σχετικά με την έρευνα όσο και στην έκδοση της προσβαλλόμενης αποφάσεως. Μια τέτοια αντίληψη δεν είναι επομένως νέα για τις προσφεύγουσες. Συναφώς, η Επιτροπή παραπέμπει στην προσβαλλόμενη απόφαση κατά την οποία η έρευνα δεν απέδειξε ότι η καταγγέλλουσα υπέστη δυσμενείς συνέπειες στις συναλλαγές λόγω της αποφάσεως των Ηνωμένων Πολιτειών να εφαρμόσουν επιλεκτικά την αναστολή των δασμολογικών παραχωρήσεων, με εξαίρεση τις εμπορικές συνέπειες που προέκυψαν από την αναστολή αυτή, η οποία «είχε εγκριθεί και εφαρμοσθεί νομίμως από τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής στο πλαίσιο της συμφωνίας της ΠΟΕ». Η Επιτροπή καταλήγει στο ότι, αφενός, τα αμερικανικά μέτρα θεσπίσθηκαν με τήρηση των αρχών που θεσπίζει ο ΠΟΕ και, αφετέρου, εφόσον η καταγγέλλουσα δεν κατόρθωσε να αποδείξει καμιά δυσμενή συνέπεια για τις συναλλαγές, δεν υπάρχουν «εμπόδια στο εμπόριο», κατά την έννοια του κανονισμού 3286/94, αντίθετα προς ό,τι διατείνονται οι προσφεύγουσες.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

48 Προκαταρκτικά, επιβάλλεται η παρατήρηση ότι, κατά τον κανονισμό 3286/94, η ανάληψη δράσεως εκ μέρους της Κοινότητας βάσει των κανόνων του διεθνούς εμπορίου κατά εμποδίων στο εμπόριο, που θέσπισε ή διατήρησε τρίτη χώρα και τα οποία έχουν συνέπειες στην αγορά της τελευταίας, προϋποθέτει, τουλάχιστον, τη συγκέντρωση τριών σωρευτικών προϋποθέσεων, δηλαδή την ύπαρξη εμποδίων στο εμπόριο, όπως αυτά ορίζονται στον κανονισμό, την παρουσία δυσμενών συνεπειών για τις συναλλαγές που προκύπτουν από τα εν λόγω εμπόδια και την ανάγκη δράσεως προς το συμφέρον της Κοινότητας. Όταν, στο πέρας μιας διαδικασίας έρευνας που κινήθηκε σύμφωνα με τον κανονισμό 3286/94, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι μια από τις προαναφερθείσες προϋποθέσεις δεν συντρέχει, τα κοινοτικά όργανα δικαιούνται να θεωρήσουν ότι δεν συντρέχει λόγος να αναληφθεί μια τέτοια δράση.

49 Όσον αφορά την έννοια των εμποδίων στο εμπόριο, επιβάλλεται η υπόμνηση ότι, κατά το άρθρο 2, παράγραφος 1, του κανονισμού 3286/94:

«Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ως "εμπόδια στο εμπόριο" νοούνται οι πρακτικές επιβολής ή διατήρησης εκ μέρους τρίτης χώρας εμποδίων στο εμπόριο, ως προς τα οποία οι κανόνες του διεθνούς εμπορίου αναγνωρίζουν δικαίωμα δράσης. Τέτοιο δικαίωμα δράσης υπάρχει όταν οι κανόνες του διεθνούς εμπορίου είτε απαγορεύουν ρητά κάποια πρακτική είτε παρέχουν σε άλλο μέρος που θίγεται από την εν λόγω πρακτική το δικαίωμα να ζητήσει την εξάλειψη του αποτελέσματός της.»

50 Στην προκειμένη περίπτωση, δεν αμφισβητείται ότι η Επιτροπή έκρινε, με την προσβαλλόμενη απόφαση, ότι η FICF κατήγγειλε εμπόδια στο εμπόριο συνιστάμενα στην αναστολή των δασμολογικών παραχωρήσεων εκ μέρους των Ηνωμένων Πολιτειών έναντι των εξαγωγέων παρασκευασμένης μουστάρδας των κρατών μελών της Κοινότητας, εκτός εκείνων του Ηνωμένου Βασιλείου, κύρωση την οποία η προσβαλλόμενη απόφαση χαρακτήρισε «επιλεκτική».

51 Κατά τις προσφεύγουσες, ενεργώντας κατ' αυτόν τον τρόπο, η Επιτροπή παρέβη τον ορισμό των εμποδίων στο εμπόριο του άρθρου 2, παράγραφος 1, του κανονισμού 3286/94, στο μέτρο που, εν προκειμένω, δέχθηκε μόνον το στοιχείο της «παρανομίας» του ορισμού αυτού.

52 Η άποψη αυτή δεν μπορεί να ευδοκιμήσει.

53 Πρώτον, επιβάλλεται η παρατήρηση ότι τα στοιχεία που συνθέτουν τον ορισμό των εμποδίων στο εμπόριο, κατά την έννοια του κανονισμού 3286/94, δεν μπορούν να χωριστούν τεχνητά όπως προτείνουν οι προσφεύγουσες. Πράγματι, τα εμπόδια στο εμπόριο, των οποίων η ύπαρξη μπορεί να προβληθεί για τους σκοπούς εφαρμογής του κανονισμού 3286/94, προϋποθέτει την ύπαρξη δικαιώματος αναλήψεως δράσεως που καθιερώνουν οι κανόνες του διεθνούς εμπορίου. Η ερμηνεία αυτή

απορρέει, μεταξύ άλλων, από τη φράση του άρθρου 1, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού αυτού «για να διασφαλίσει [...] τις ισχύουσες διεθνείς υποχρεώσεις και διαδικασίες». Αυτή επιρρωννύεται από την έβδομη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 3286/94 που διευκρινίζει ότι «ο μηχανισμός [που θεσπίζεται με τον κανονισμό] αποσκοπεί στην εξασφάλιση των διαδικαστικών μέσων που απαιτούνται για τη διατύπωση αιτήματος προς τα κοινοτικά όργανα με αντικείμενο την επέμβασή τους σε περίπτωση που επιβάλλονται ή διατηρούνται εμπόδια στο εμπόριο εκ μέρους τρίτων χωρών [...], υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει δικαίωμα για δράση, όσον αφορά τέτοια εμπόδια, στο πλαίσιο των ισχυόντων κανόνων του διεθνούς εμπορίου». Διαφορετική ερμηνεία θα είχε ως αποτέλεσμα εμπορικές πρακτικές που θεσπίζονται ή διατηρούνται από τρίτη χώρα να θεωρηθούν ως εμπόδια στο εμπόριο, παρ' όλον ότι κανένα δικαίωμα προς ανάληψη δράσεως δεν καθιερώνεται από τους κανόνες διεθνούς εμπορίου.

54 Δεύτερον, όσον αφορά το επιχείρημα των προσφευγουσών ότι η ερμηνεία που δέχθηκε η Επιτροπή αλλοιώνει το περιεχόμενο της καταγγελίας που υπέβαλε η FICF στην Επιτροπή, επιβάλλεται η παρατήρηση ότι η καταγγέλλουσα δεν προέβαλε, αντίθετα προς όσα διατείνονται οι προσφεύγουσες ενώπιον του Πρωτοδικείου, ότι τα αμερικανικά μέτρα αναστολής των δασμολογικών παραχωρήσεων, για ποσό 116,8 εκατομμυρίων USD, έναντι ορισμένων προϊόντων κοινοτικής καταγωγής εμπίπτουν στον χαρακτηρισμό των «εμποδίων στο εμπόριο». Συγκεκριμένα, με την καταγγελία γινόταν δεκτό ότι τα μέτρα αυτά είχαν εγκριθεί από το ΟΕΔ στις 26 Ιουλίου 1999. Αντιθέτως, με τα επιχειρήματά της σχετικά με τον χαρακτηρισμό ως «εμποδίων στο εμπόριο», κατά την έννοια του κανονισμού 3286/94, τα μέτρα που θέσπισαν οι Ηνωμένες Πολιτείες (σημείο IV της καταγγελίας), η καταγγέλλουσα θεωρούσε ότι υπήρχε παράβαση των κανόνων του ΠΟΕ καθόσον «οι Ηνωμένες Πολιτείες δεν μπορούσαν νομίμως να επιλέξουν να εφαρμόσουν μέτρα αντιποίνων έναντι ορισμένων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ενώσεως και όχι έναντι άλλων» (σημείο IV.1, σ. 8 της καταγγελίας) και ότι «η επιλεκτική εφαρμογή των αντιποίνων εκ μέρους των Ηνωμένων Πολιτειών έθε[τε] υπό αμφισβήτηση τον καθορισμό εκ μέρους των διαιτητών του επιπέδου αναστολής των παραχωρήσεων» (σημείο IV.2, σ. 11 της καταγγελίας). Επιπροσθέτως, γινόταν δεκτό ότι «τα συμπεράσματα και οι συστάσεις της ειδικής ομάδας και του δευτεροβάθμιου δικαιοδοτικού οργάνου σκοπούσαν τις Ευρωπαϊκές Κοινότητες [και ότι] οι Ηνωμένες Πολιτείες όφειλαν επομένως να εφαρμόσουν τα μέτρα στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες, χωρίς δυνατότητα διάκρισης μεταξύ των κρατών μελών, τα οποία άπαντα εφάρμοσαν τα βαλλόμενα κοινοτικά μέτρα» (σ. 13 της καταγγελίας). Τέλος, υπενθύμιζε ότι «η συμπεριφορά των Ηνωμένων Πολιτειών είχε ως αποτέλεσμα την "αποκοινοτικοποίηση" της εμπορικής πολιτικής που προβλέπει η Συνθήκη» καθόσον τα αντίποινα αφορούσαν δεκατέσσερα μόνον από τα δεκαπέντε κράτη μέλη (σ. 14 της καταγγελίας).

55 Επομένως, τα καταγγελλόμενα εμπόδια στο εμπόριο συνίσταντο αποκλειστικά στην επιλεκτική εφαρμογή των αμερικανικών μέτρων αναστολής των δασμολογικών παραχωρήσεων, χωρίς η Επιτροπή να αλλοιώσει το περιεχόμενο της καταγγελίας. Άλλωστε, το Πρωτοδικείο παρατηρεί ότι, στην προκειμένη περίπτωση, αν ληφθεί υπόψη ο ορισμός των εμποδίων στο εμπόριο που διευκρινίστηκε στη σκέψη 53 ανωτέρω, τα εμπόδια στο εμπόριο κατά την έννοια του κανονισμού 3286/94 δεν μπορούσαν να συνίστανται παρά μόνο στην επιλεκτική εφαρμογή των αμερικανικών μέτρων αναστολής των δασμολογικών παραχωρήσεων. Συγκεκριμένα, εφόσον μόνον τα εμπόδια στο εμπόριο έναντι των οποίων υπάρχει δικαίωμα δράσεως που καθιερώνουν οι κανόνες του διεθνούς εμπορίου εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 3286/94, δεν μπορούσε να κινηθεί διαδικασία βάσει του κανονισμού αυτού κατά των αμερικανικών μέτρων αναστολής των παραχωρήσεων οι οποίες είχαν εγκριθεί από το ΟΕΔ, στο μέτρο που, καταρχήν, δεν υπήρχε έναντι αυτών κανένα δικαίωμα δράσεως της Κοινότητας, που καθιερώνουν οι κανόνες διεθνούς εμπορίου. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο το σημείο 4 της ανακοινώσεως για την έναρξη εξεταστικής διαδικασίας, που παρατέθηκε στη σκέψη 20 ανωτέρω, ανέφερε ότι τα εμπόδια στο εμπόριο που προβάλλονται με την καταγγελία συνίστανται στη διατήρηση «εμπορικών μέτρων μόνο για ορισμένα κράτη μέλη και όχι για το σύνολο της Κοινότητας» και η FICF θεωρούσε, χωρίς η ακρίβεια μιας τέτοιας εκτιμήσεως να αμφισβητηθεί ενώπιον του Πρωτοδικείου, ότι «η πρακτική που συνίσταται στο αίτημα για τη θέσπιση μέτρων κατά όλων των κρατών μελών και στην εφαρμογή τους κατόπιν μόνο σε ορισμένα υποσκάπτει την προβλεψιμότητα του Μηχανισμού Επίλυσης των Διαφορών». Εξάλλου, πρέπει επίσης να διευκρινισθεί ότι το σημείο 1.4 της εκθέσεως που κατάρτισε η Επιτροπή σχετικά με την έρευνα, με επικεφαλίδα «The obstacle to trade» (Τα εμπόδια στο εμπόριο), ανέφερε:

•

«[...] είναι σημαντικό να παρατηρηθεί ότι τα εμπόδια στο εμπόριο για τα οποία γίνεται λόγος στην έρευνα αυτή δεν συνίστανται στην αναστολή των παραχωρήσεων εκ μέρους των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής κατόπιν της αποκαλούμενης υποθέσεως των "ορμονών", αλλά στον τρόπο με τον οποίο η αναστολή αυτή τέθηκε σε εφαρμογή εκ μέρους των Ηνωμένων Πολιτειών. Έτσι, ο καταγγέλλων, δεν αμφισβητεί το δικαίωμα των Ηνωμένων Πολιτειών να αναστείλει τις προαναφερθείσες παραχωρήσεις δυνάμει του μνημονίου συμφωνίας για τον διακανονισμό των διαφορών στο πλαίσιο του ΠΟΕ, αλλά αποκλειστικά το δικαίωμά τους να τις αναστείλουν έναντι ορισμένων κρατών μελών της Κοινότητας, εξαιρουμένων άλλων κρατών μελών.»

56 Όμως, αντίθετα προς ό,τι διατείνονται οι προσφεύγουσες, θεωρώντας ότι τα εμπόδια στο εμπόριο που εξακριβώθηκαν με την καταγγελία συνίσταντο στην

επιλεκτική εφαρμογή των αμερικανικών μέτρων στα κράτη μέλη της Κοινότητας, οι αιτιολογικές σκέψεις 3 και 6 της προσβαλλόμενης αποφάσεως είναι σύμφωνες τόσο προς τον ορισμό των «εμποδίων στο εμπόριο», του άρθρου 2, παράγραφος 1, του κανονισμού 3286/94, όσο και τον χαρακτηρισμό που προέκυπτε, στην προκειμένη περίπτωση, από την καταγγελία και που έγινε δεκτός με την ανακοίνωση για την έναρξη της διαδικασίας και με τη σχετική έκθεση.

57 Από το σύνολο των προαναφερόμενων σκέψεων προκύπτει ότι, στην προκειμένη περίπτωση, αντίθετα από τους ισχυρισμούς των προσφευγουσών, η Επιτροπή δεν περιορίστηκε αποκλειστικά στο στοιχείο της «παρανομίας» του ορισμού των εμποδίων στο εμπόριο, αλλά έλαβε υπόψη το σύνολο των αδιαρρήκτων στοιχείων της έννοιας των εμποδίων στο εμπόριο, όπως ορίζεται στο άρθρο 2, παράγραφος 1, του κανονισμού 3286/94.

58 Υπό τις προϋποθέσεις αυτές, ο πρώτος λόγος απορρίπτεται.

Επί του δευτέρου λόγου, που αντλείται από την παράβαση του άρθρου 2, παράγραφος 4, του κανονισμού 3286/94

Επιχειρήματα των διαδίκων

59 Οι προσφεύγουσες θεωρούν ότι η περιοριστική προσέγγιση της έννοιας των εμποδίων στο εμπόριο, όπως γίνεται δεκτή με την προσβαλλόμενη απόφαση, συνεπάγεται επίσης –και κατ' ανάγκην– την εσφαλμένη ανάλυση ως προς τις «δυσμενείς συνέπειες για τις συναλλαγές», κατά το άρθρο 2, παράγραφος 4, του κανονισμού 3286/94, κατά παράβαση της διατάξεως αυτής. Σύμφωνα με τις προσφεύγουσες, η Επιτροπή όφειλε να είχε αναλύσει τις δυσμενείς συνέπειες για τις συναλλαγές λόγω της παράνομης επιβολής, από τον Ιούλιο του 1999, πρόσθετων δασμών κατά 100 % ad valorem που αμφισβητούσαν οι προσφεύγουσες, και όχι αποκλειστικά τις συνέπειες του στοιχείου που καθιστούσε παράνομα τα αμερικανικά μέτρα, δηλαδή την επιλεκτική εφαρμογή των μέτρων αυτών.

60 Εξάλλου, οι προσφεύγουσες θεωρούν ότι η προσβαλλόμενη απόφαση είναι επίσης πλημμελής λόγω προφανούς σφάλματος στην εκτίμηση των στοιχείων που περιλαμβάνονται στην έκθεση σχετικά με την έρευνα. Συγκεκριμένα, το συμπέρασμα στο οποίο κατέληξε η Επιτροπή με την προσβαλλόμενη απόφαση, ότι με την έκθεση αυτή «δεν καταδείχθηκε ότι η εφαρμογή της αναστολής των [δασμολογικών] παραχωρήσεων στο Ηνωμένο Βασίλειο θα παρείχε τη δυνατότητα στ[η]ν καταγγέλλ[ουσα] να πραγματοποιεί περισσότερες εξαγωγές παρασκευασμένης μουστάρδας προς την αμερικανική αγορά», αναιρείται από τη συνδυασμένη ανάγνωση των στοιχείων σχετικά με τη μείωση των εισαγωγών παρασκευασμένης μουστάρδας από κράτη μέλη, με εξαίρεση το Ηνωμένο Βασίλειο, και την άνοδο των εισαγωγών προελεύσεως του τελευταίου αυτού κράτους μέλους, που περιλαμβάνονται στην έκθεση σχετικά με την έρευνα.

61 Η Επιτροπή αντιτάσσει ότι εκτίμησε ορθά τη φύση των συνεπειών στις συναλλαγές που προκάλεσε η αναστολή των δασμολογικών παραχωρήσεων εκ μέρους των Ηνωμένων Πολιτειών όσον αφορά την παρασκευασμένη μουστάρδα.

62 Η Επιτροπή αναφέρει ότι τα συμπεράσματα της εκθέσεως σχετικά με την έρευνα δεν κατέστησαν προφανή την ύπαρξη οποιασδήποτε συνέπειας «συγκοινωνούντων δοχείων» μεταξύ, αφενός, της μειώσεως των εξαγωγών της καταγγέλλουσας προς τις Ηνωμένες Πολιτείες και, αφετέρου, σημαντικής αυξήσεως και μακροχρονίως των βρετανικών εξαγωγών. Κατά την Επιτροπή, τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην έκθεση σχετικά με την έρευνα δείχνουν ότι η απόφαση των Ηνωμένων Πολιτειών να αποκλείσουν τα προϊόντα καταγωγής Ηνωμένου Βασιλείου από την αναστολή των δασμολογικών παραχωρήσεων δεν ευνόησε τις εξαγωγές βρετανικής μουστάρδας προς τη χώρα αυτή και δεν αποτέλεσε την αιτία δυσμενών συνεπειών για τις συναλλαγές της προσφεύγουσας. Μόνον αν η διαδικασία έρευνας είχε καταδείξει τις διαρκείς και σημαντικές συνέπειες που είχε η επιλεκτικότητα των μέτρων στην αγορά της παρασκευασμένης μουστάρδας στην Ευρώπη θα είχαν προκληθεί δυσμενείς συνέπειες για τις συναλλαγές της προσφεύγουσας, κατά την έννοια του κανονισμού 3286/94. Ωστόσο, η Επιτροπή υπενθυμίζει επίσης ότι το άρθρο 2, παράγραφος 4, του κανονισμού 3286/94 ορίζει σαφώς τις «δυσμενείς συνέπειες για τις συναλλαγές», ως τις συνέπειες οι οποίες προκαλούνται από τα εμπόδια στο εμπόριο και οι οποίες επηρεάζουν σημαντικά την οικονομία της Κοινότητας ή περιφέρειας ή τον τομέα σχετικής οικονομικής δραστηριότητας της Κοινότητας. Κατά την Επιτροπή, το γεγονός ότι ο «καταγγέλλων υφίσταται τέτοιες δυσμενείς συνέπειες δεν αρκεί από μόνο του για να δικαιολογήσει την ανάληψη οποιασδήποτε δράσης εκ μέρους των οργάνων της Κοινότητας».

63 Τελικά, κατά την Επιτροπή, η προσβαλλόμενη απόφαση καλώς ανέφερε ότι από την έρευνα δεν αποδείχθηκε ότι η επιλεκτική φύση των αμερικανικών αντιποίνων προκάλεσε δυσμενείς συνέπειες στις συναλλαγές που να εμπίπτουν στα κριτήρια του κανονισμού 3286/94.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

64 Προκαταρκτικά, επιβάλλεται η υπόμνηση ότι, κατά το άρθρο 2, παράγραφος 4, του κανονισμού 3286/94:

«Ως δυσμενείς συνέπειες για τις συναλλαγές νοούνται εκείνες οι οποίες προκαλούνται ή υπάρχει κίνδυνος να προκληθούν, ως προς κάποιο προϊόν ή υπηρεσία, από εμπόδιο στο εμπόριο εις βάρος κοινοτικών επιχειρήσεων στην αγορά οποιασδήποτε τρίτης χώρας και οι οποίες επηρεάζουν σημαντικά την οικονομία της Κοινότητας ή περιφέρειας της Κοινότητας ή τον τομέα σχετικής οικονομικής δραστηριότητας. Το γεγονός ότι καταγγέλλων υφίσταται τέτοιες δυσμενείς συνέπειες δεν αρκεί από μόνο του για να δικαιολογήσει την ανάληψη οποιασδήποτε δράσης εκ μέρους των οργάνων της Κοινότητας.»

65 Από τον ορισμό αυτόν προκύπτει ότι με τον κανονισμό 3286/94 γίνεται δεκτή η ύπαρξη σχέσεως αιτιότητας μεταξύ των συνεπειών για τις συναλλαγές που είναι παρούσες («προκαλούνται») ή είναι μελλοντικές («κίνδυνος να προκληθούν») και τα εμπόδια στο εμπόριο, όπως αυτό εξακριβώνεται υπό τις ειδικότερες περιστάσεις κάθε περιπτώσεως, και τις δυσμενείς συνέπειες για τις συναλλαγές, κατά την έννοια του κανονισμού 3286/94. Η ερμηνεία αυτή επιβεβαιώνεται από την έβδομη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 3286/94, που διαλαμβάνει ότι ο μηχανισμός που θεσπίζει ο κανονισμός αυτός αποσκοπεί στο να καταστήσει δυνατόν να ζητείται από τα κοινοτικά όργανα να αντιδρούν στα εμπόδια στο εμπόριο εκ μέρους τρίτων χωρών «τα οποία προκαλούν» δυσμενείς συνέπειες στις συναλλαγές, καθώς και από το άρθρο 4, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού, σχετικά με το περιεχόμενο της καταγγελίας, που επιβάλλει όπως η καταγγελία περιέχει επαρκή αποδεικτικά

στοιχεία σχετικά με την ύπαρξη των εμποδίων στο εμπόριο και με τις δυσμενείς για τις συναλλαγές συνέπειες «που απορρέουν από αυτά». Επιπροσθέτως, οι δυσμενείς συνέπειες για τις συναλλαγές, κατά την έννοια του κανονισμού 3286/94, πρέπει επίσης να επηρεάζουν σημαντικά είτε την οικονομία της Κοινότητας ή περιφέρειας είτε τον τομέα σχετικής οικονομικής δραστηριότητας της Κοινότητας.

66 Συναφώς, όσον αφορά το επιχείρημα των προσφευγουσών ότι η Επιτροπή δεν έπρεπε να περιορίσει την ανάλυσή της σχετικά με τις δυσμενείς συνέπειες για τις συναλλαγές σε εκείνες μόνο που προκλήθηκαν από την επιλεκτική εφαρμογή της αναστολής των δασμολογικών παραχωρήσεων, το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι, αν ληφθεί υπόψη η απάντηση που δόθηκε στον πρώτο λόγο ανωτέρω και τη σχέση αιτιότητας η οποία πρέπει να υπάρχει μεταξύ των «εμποδίων στο εμπόριο» και των «δυσμενών συνεπειών για τις συναλλαγές», κατά την έννοια του κανονισμού 3286/94, το επιχείρημα πρέπει να απορριφθεί. Συγκεκριμένα, δεδομένου ότι τα «εμπόδια στο εμπόριο», κατά την έννοια του κανονισμού 3286/94, που καταγγέλλεται στην παρούσα υπόθεση, συνίστανται στην επιλεκτική εφαρμογή της αναστολής των δασμολογικών ποσοστώσεων έναντι των εξαγωγών παρασκευασμένης μουστάρδας προς τις Ηνωμένες Πολιτείες, η Επιτροπή όφειλε να περιορίσει την ανάλυσή της σχετικά με τις «δυσμενείς συνέπειες για τις συναλλαγές» σε εκείνες οι οποίες είχαν σχέση αιτιότητας με τα εν λόγω εμπόδια.

67 Τούτου δοθέντος, επιβάλλεται να εξακριβωθεί αν, όπως υποστηρίζουν οι προσφεύγουσες, η Επιτροπή προέβη σε προφανές σφάλμα εκτιμήσεως των στοιχείων που προκύπτουν από την έκθεση σχετικά με την έρευνα, καταλήγοντας, στην αιτιολογική σκέψη 6 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, στο ότι «η έρευνα δεν απέδειξε ότι η εφαρμογή της αναστολής των [δασμολογικών] παραχωρήσεων στο Ηνωμένο Βασίλειο θα παρείχε τη δυνατότητα στ[η]ν καταγγέλλ[ουσα] να πραγματοποιεί περισσότερες εξαγωγές παρασκευασμένης μουστάρδας προς την αμερικανική αγορά».

68 Συναφώς, επιβάλλεται πρώτον να σημειωθεί η διαφορά μεταξύ της διατυπώσεως στη γαλλική γλώσσα του προαναφερθέντος αποσπάσματος της αιτιολογικής σκέψεως 6 της προσβαλλόμενης αποφάσεως και της διατυπώσεως της πλειονότητας των άλλων γλωσσικών αποδόσεων του κειμένου αυτού. Συγκεκριμένα, αντίθετα προς το κείμενο στη γαλλική γλώσσα που χρησιμοποιεί το επίρρημα «davantage» (περισσότερο), η πλειονότητα των άλλων γλωσσικών αποδόσεων αναφέρεται σε «μεγαλύτερες» ή σε «καλύτερες ευκαιρίες εξαγωγών». Τούτο συμβαίνει με τις αποδόσεις του προαναφερθέντος αποσπάσματος στην αγγλική («[...] would result

in greater export opportunities [...]»), γερμανική («[...] für den Antragsteller zu besseren Ausfuhrmöglichkeiten für Senf [...]»), δανική («[...] at klageren ville få større muligheder for at eksportere [...]»), ισπανική («[...] traería consigo majores oportunidades para el denunciante de exportar [...]»), φινλανδική («[...] valituksen tekijän [...] viennin mahdollisuuksien laajenemiseen [...]»), ιταλική («[...] comporterebbe per il denunziante maggiori opportunità di esportazione [...]»), πορτογαλική («[...] se traduziria, par o autor da denúncia, em maiores oportunidades de exportação [...]») και σουηδική («[...] bättre utsiker för den klagande att exportera [...]»).

69 Το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι η ιδέα που μεταφέρεται με τις διάφορες αυτές γλωσσικές αποδόσεις του προπαρατεθέντος αποσπάσματος, που ασκεί επιρροή στην εξέταση του φερόμενου προφανούς σφάλματος εκτιμήσεως, είναι, αφενός, η ιδέα μιας αμοιβαίας σχέσεως λιγότερο κατηγορηματικής από εκείνη που εκφράστηκε στη γαλλική απόδοση με τη χρήση του επιρρήματος «davantage» μεταξύ της μειώσεως των εξαγωγών παρασκευασμένης μουστάρδας προς τις Ηνωμένες Πολιτείες καταγωγής των δεκατεσσάρων κρατών μελών της Κοινότητας και της αυξήσεως των εξαγωγών του προϊόντος αυτού προς τις Ηνωμένες Πολιτείες καταγωγής Ηνωμένου Βασιλείου και, αφετέρου, εκείνης της διαρκούς επιπτώσεως στο επίπεδο των εξαγωγών της παρασκευασμένης μουστάρδας προς τις Ηνωμένες Πολιτείες.

70 Δεύτερον, επιβάλλεται να σημειωθεί ότι οι προσφεύγουσες δεν αμφισβητούν τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην έκθεση σχετικά με την έρευνα και που αφορούν τις εξαγωγές παρασκευασμένης μουστάρδας προς τις Ηνωμένες Πολιτείες καταγωγής, αφενός, των κρατών μελών της Κοινότητας, εκτός του Ηνωμένου Βασιλείου, και αφετέρου, καταγωγής του τελευταίου αυτού κράτους. Εξάλλου, οι προσφεύγουσες δεν αμφισβητούν ούτε τη μέθοδο η οποία υιοθετήθηκε για την έκθεση σχετικά με την έρευνα προκειμένου να προσδιοριστούν οι δυσμενείς συνέπειες στις συναλλαγές που προκάλεσαν τα εμπόδια στο εμπόριο, όπως αυτά εξακριβώθηκαν στο σημείο 1.4 της εκθέσεως σχετικά με την έρευνα και υπομνήσθηκαν στη σκέψη 55 ανωτέρω.

71 Τούτου δοθέντος, τόσο από τα στοιχεία που παρατίθενται στην έκθεση σχετικά με την έρευνα όσο και με την πραγματοποιηθείσα σ' αυτήν ανάλυση προκύπτει ότι το συμπέρασμα στο οποίο κατέληξε η Επιτροπή στην αιτιολογική σκέψη 6 της προσβαλλόμενης αποφάσεως δεν είναι προφανώς εσφαλμένο.

72 Πράγματι, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, μεταξύ του μέσου όρου των εξαγωγών κατά τα έτη 1996-1998 και του έτους 2000, η αύξηση των εξαγωγών παρασκευασμένης μουστάρδας προς τις Ηνωμένες Πολιτείες καταγωγής Ηνωμένου Βασιλείου, τόσο σε αξία όσο και σε ποσότητα, αντιπροσωπεύει μερίδιο και ποσοστό εξαιρετικά χαμηλά σε σχέση με τις εξαγωγές παρασκευασμένης μουστάρδας καταγωγής άλλων κρατών μελών της Κοινότητας. Επομένως, ακόμη και αν υποτεθεί ότι οι εξαγωγείς των κρατών μελών πλην του Ηνωμένου Βασιλείου επωφελούνταν οι ίδιοι από την αύξηση αυτή στην περίπτωση κατά την οποία τα αμερικανικά μέτρα αντιποίνων είχαν επεκταθεί στην παρασκευασμένη μουστάρδα καταγωγής Ηνωμένου Βασιλείου –πράγμα που δεν απέδειξαν οι προσφεύγουσες–, οι εξαγωγείς αυτοί δεν θα είχαν επωφεληθεί από μεγαλύτερες ευκαιρίες εξαγωγής.

73 Άλλωστε, από τα πληροφοριακά στοιχεία που χρησιμοποίησε η Επιτροπή κατά τη διαδικασία έρευνας προκύπτει ότι οι αμερικανοί εισαγωγείς παρασκευασμένης μουστάρδας αναζήτησαν άλλους προμηθευτές εγκατεστημένους εκτός της Κοινότητας, οι οποίοι επωφελήθηκαν ευρέως από την αναστολή των δασμολογικών παραχωρήσεων εκ μέρους των αμερικανικών αρχών κατά της παρασκευασμένης μουστάρδας καταγωγής κρατών μελών.

74 Επομένως, ο δεύτερος λόγος πρέπει να απορριφθεί.

Επί του τρίτου λόγου, που αντλείται από την παράβαση του άρθρου 10, παράγραφος 5, του κανονισμού 3286/94

Επιχειρήματα των διαδίκων

75 Προκαταρκτικά, οι προσφεύγουσες παρατηρούν ότι η γαλλική απόδοση του άρθρου 10, παράγραφος 5, του κανονισμού 3286/94 περιέχει σφάλμα ως προς τη στίξη. Αναφερόμενες στη «διορθωμένη απόδοση» της διατάξεως αυτής, οι προσφεύγουσες είναι της γνώμης ότι το άρθρο 10, παράγραφος 5, του κανονισμού

3286/94 επιβάλλει όπως, κατά την εξέταση των αποδεικτικών στοιχείων σχετικά με τις δυσμενείς συνέπειες για τις συναλλαγές, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τις διατάξεις, τις αρχές ή την πρακτική που διέπουν το δικαίωμα λήψεως μέτρων βάσει των εφαρμοστέων διεθνών εμπορικών κανόνων. Όμως, κατά τις προσφεύγουσες, μολονότι η Επιτροπή, κατά το στάδιο της εκθέσεως σχετικά με την έρευνα, εκτίμησε το συμβατό των αμερικανικών μέτρων έναντι των κανόνων του ΠΟΕ, δεν προέβη σε καμιά παρόμοια ανάλυση με την προσβαλλόμενη απόφαση, πράγμα που, εν προκειμένω, συνιστά παράβαση του άρθρου 10, παράγραφος 5, του κανονισμού 3286/94. Εξάλλου, κατά τη γνώμη των προσφευγουσών, η προσβαλλόμενη απόφαση είναι επίσης πλημμελής λόγω ελλείψεως αιτιολογίας, στο μέτρο που η Επιτροπή δεν εξήγησε τους λόγους για τους οποίους η νομική ανάλυση των καταγγελθέντων εμποδίων στο εμπόριο, ανάλυση που πραγματοποίησε με την έκθεση σχετικά με την έρευνα, δεν περιλαμβάνεται στην προσβαλλόμενη απόφαση.

76 Χωρίς να αμφισβητήσει το ότι η γαλλική απόδοση του άρθρου 10, παράγραφος 5, του κανονισμού 3286/94 περιέχει το σφάλμα που τόνισαν οι προσφεύγουσες, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι ο λόγος αυτός είναι αβάσιμος.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

77 Η γαλλική απόδοση του άρθρου 10, παράγραφος 5, του κανονισμού 3286/94 ορίζει ότι: «[l]a Commission tient compte aussi, dans son examen, des éléments de preuve concernant les effets commerciaux défavorables, des dispositions, principes ou pratiques qui régissent le droit d'engager une action au titre des règles de commerce internationales applicables évoquées à l'article 2, paragraphe 1 (Η Επιτροπή λαμβάνει επίσης υπόψη, κατά την εξέταση, τα αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τις δυσμενείς συνέπειες για τις συναλλαγές, τις διατάξεις, τις αρχές ή την πρακτική που διέπουν το δικαίωμα λήψης μέτρων βάσει των εφαρμοστέων διεθνών εμπορικών κανόνων, για τους οποίους γίνεται λόγος στο άρθρο 2, παράγραφος 1») (ελεύθερη μετάφραση).

78 Συναφώς, όπως ορθώς υποστήριξαν οι προσφεύγουσες με τα υπομνήματά τους, χωρίς να αμφισβητηθούν επί του σημείου αυτού από την Επιτροπή, η απόδοση αυτή περιέχει συντακτικό σφάλμα καθόσον περιλαμβάνει ένα κόμμα μετά τον όρο «εξέταση», πράγματι, τόσο η δομή της παραγράφου 5 του άρθρου 10 του κανονισμού 3286/94, που θα επέβαλλε την παρεμβολή του συμπλεκτικού

συνδέσμου «et» μετά το επίθετο «défavorables» αν το κόμμα αυτό ασκούσε επιρροή, όσο και η θέση της παραγράφου αυτής εντός του εν λόγω άρθρου, που σκοπεί την «εξέταση των αποδεικτικών στοιχείων», οδηγούν στο να θεωρηθεί ότι το κόμμα μετά τον όρο «examen» δεν πρέπει να υπάρχει. Επιπροσθέτως, οι άλλες γλωσσικές αποδόσεις του άρθρου 10, παράγραφος 5, του κανονισμού 3286/94 διαλαμβάνουν, στη λογική αυτή, «κατά την εξέταση των αποδεικτικών στοιχείων σχετικά με τις δυσμενείς συνέπειες για τις συναλλαγές».

79 Επομένως, επιβάλλεται το άρθρο 10, παράγραφος 5, του κανονισμού 3286/94 να αναγνωσθεί ως εξής: «[l]a Commission tient compte aussi, dans son examen des éléments de preuve concernant les effets commerciaux défavorables, des dispositions, principes ou pratiques qui régissent le droit d'engager une action au titre des règles de commerce internationales applicables évoquées à l'article 2, paragraphe 1 (Κατά την εξέταση των αποδεικτικών στοιχείων σχετικά με τις δυσμενείς συνέπειες για τις συναλλαγές, η Επιτροπή [...]).

80 Πάντως, υποστηρίζοντας ότι η διάταξη αυτή υποχρέωνε την Επιτροπή, με την προσβαλλόμενη απόφαση, να αναλύσει το συμβατό των καταγγελθέντων εμποδίων στο εμπόριο προς τις διατάξεις των συμφωνιών οι οποίες θεσπίσθηκαν στα πλαίσια του ΠΟΕ, οι προσφεύγουσες προβαίνουν σε εσφαλμένη ερμηνεία του άρθρου 10, παράγραφος 5, του κανονισμού 3286/94.

81 Πράγματι, υπό το φως των αναφερθέντων προκαταρκτικά στη σκέψη 48 ανωτέρω, στο μέτρο που, στην προκειμένη περίπτωση, η Επιτροπή ορθώς διαπίστωσε ότι τα ποιοτικά αποδεικτικά στοιχεία τα οποία αναλύθηκαν με την έκθεσή της σχετικά με την έρευνα δεν επέτρεπαν να συναχθεί ύπαρξη δυσμενών συνεπειών στις συναλλαγές, κατά την έννοια του κανονισμού 3286/94, δεν ήταν υποχρεωμένη να λάβει υπόψη τις διατάξεις, τις αρχές ή την πρακτική που διέπουν το δικαίωμα λήψεως μέτρων βάσει των κανόνων του διεθνούς εμπορίου.

82 Ως προς τον ισχυρισμό περί ελλείψεως αιτιολογίας που καθιστά πλημμελή την προσβαλλόμενη απόφαση, επιβάλλεται η παρατήρηση ότι, εφόσον η Επιτροπή ορθώς διαπίστωσε την έλλειψη δυσμενών συνεπειών στις συναλλαγές κατά την έννοια του κανονισμού 3286/94, δεν όφειλε ούτε να προβεί στην εξέταση των πρόσθετων στοιχείων που μνημονεύει το άρθρο 10, παράγραφος 5, του κανονισμού αυτού, ούτε να αιτιολογήσει συναφώς την προσβαλλόμενη απόφαση.

83 Επομένως, ο τρίτος λόγος πρέπει να απορριφθεί.

Επί του τετάρτου λόγου, που στηρίζεται στην παράβαση του άρθρου 11, παράγραφος 1, του κανονισμού 3286/94

Επιχειρήματα των διαδίκων

84 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι στην προσβαλλόμενη απόφαση γίνεται σύγχυση του «συμφέροντος της Κοινότητας», που αναφέρει το άρθρο 11, παράγραφος 1, του κανονισμού 3286/94, με το συμφέρον της καταγγέλλουσας. Όμως, κατά την άποψη των προσφευγουσών, μια τέτοια προσέγγιση είναι όχι μόνον αντίθετη προς τη διάταξη αυτή, αλλά παραγνωρίζει επίσης, στην προκειμένη περίπτωση, το γεγονός ότι άλλα μέρη παρενέβησαν κατά την εξεταστική διαδικασία και, από της ανακοινώσεως για την κίνηση της διαδικασίας αυτής, την 1η Αυγούστου 2001, η Επιτροπή είχε αναγνωρίσει το συμφέρον της Κοινότητας να «προσβάλει τις αμερικανικές πρακτικές οι οποίες είναι δυνατό να αντιπροσωπεύουν συστηματικό κίνδυνο για τον ρόλο της Κοινότητας εντός του ΠΟΕ και να επηρεάσουν σοβαρά τη συνοχή και την αλληλεγγύη της [Κοινότητας], αφού κάθε αποκλεισμός κράτους μέλους από την αναστολή των εμπορικών παραχωρήσεων συνεπάγεται αναπόφευκτα μεγαλύτερη επιβάρυνση για όλα τα άλλα».

85 Επιπροσθέτως, οι προσφεύγουσες θεωρούν ότι οι παρατηρήσεις που διατύπωσε η Επιτροπή στο στάδιο της διαδικασίας ενώπιον του Πρωτοδικείου, κατά τις οποίες η ανάλυση του συμφέροντος της καταγγέλλουσας αποτελεί προηγούμενη προϋπόθεση εκείνης του συμφέροντος της Κοινότητας, αντιφάσκουν προς την προσβαλ-

λόμενη απόφαση, στο μέτρο που, για να περατωθεί η εξεταστική διαδικασία, η Επιτροπή στηρίχθηκε στην έλλειψη συμφέροντος της Κοινότητας και όχι στην έλλειψη συμφέροντος της καταγγέλλουσας. Εν πάση περιπτώσει, οι προσφεύγουσες φρονούν ότι η αναγνώριση εκ μέρους της Επιτροπής, στο στάδιο της έγγραφης διαδικασίας, της διακρίσεως μεταξύ του συμφέροντος της καταγγέλλουσας και εκείνου της Κοινότητας ενισχύει τον ισχυρισμό τους ότι η προσβαλλόμενη απόφαση παραβαίνει, στην προκειμένη περίπτωση, το άρθρο 11, παράγραφος 1, του κανονισμού 3286/94.

86 Η Επιτροπή παρατηρεί ότι ο κανονισμός 3286/94 δεν ορίζει την έννοια του «συμφέροντος της Κοινότητας» και ότι αυτή διαθέτει, συναφώς, ευρεία εξουσία εκτιμήσεως. Ωστόσο, κατά την Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τη γενική οικονομία του κανονισμού 3286/94, η έννοια αυτή διαδραματίζει επακριβή ρόλο ο οποίος συνίσταται στο να αποκλείεται η ανάληψη δράσεως λόγω αρχής ή in abstracto. Με άλλα λόγια, η Επιτροπή φρονεί ότι ο καταγγέλλων δεν μπορεί να επικαλείται τον κανονισμό 3286/94 για να παρακινήσει την Επιτροπή να αναλάβει δράση αρχής προς προστασία του γενικού συμφέροντος της Κοινότητας, αν ο ίδιος δεν υπέστη δυσμενείς συνέπειες στις συναλλαγές. Στην προκειμένη περίπτωση, όμως, αφού η καταγγέλλουσα δεν υπέστη τέτοιες συνέπειες πέραν του ότι ήταν δυνατό να δημιουργήσουν (νομίμως) τα αντίποινα, η προηγούμενη προϋπόθεση προς εξέταση του συμφέροντος της Κοινότητας προς ανάληψη δράσεως δεν συνέτρεχε. Άλλωστε, τα συμπεράσματα της εκθέσεως σχετικά με την έρευνα δείχνουν σαφώς ότι οι προσφεύγουσες δεν είχαν κανένα συμφέρον όπως τα αμερικανικά μέτρα εφαρμοστούν ομοιόμορφα έναντι του συνόλου των κρατών μελών της Κοινότητας.

87 Με το υπόμνημά της ανταπαντήσεως, η Επιτροπή διευκρινίζει επίσης ότι έλαβε υπόψη το σύνολο των επίμαχων συμφερόντων, περιλαμβανομένων και εκείνων των επιχειρήσεων που παρενέβησαν κατά την εξεταστική διαδικασία, όπως προκύπτει από την έκθεση σχετικά με την έρευνα, της οποίας η προσβαλλόμενη απόφαση σέβεται πλήρως τα συμπεράσματα. Εν πάση περιπτώσει, η επιλεκτικότητα των αμερικανικών μέτρων επηρεάζει κυρίως την παρασκευασμένη μουστάρδα, αφού στην προκειμένη περίπτωση μόνο το προϊόν αυτό εξαγόταν από το Ηνωμένο Βασίλειο, αποκλειομένων επομένως του τυριού roquefort, του φουαγκρά και των ασκαλωνίων.

88 Τελικά, η Επιτροπή θεωρεί ότι ορθώς έκρινε ότι, λαμβάνοντας υπόψη τα συμπεράσματα της εκθέσεως σχετικά με την έρευνα, δεν ήταν προς το συμφέρον της Κοινότητας να συνεχισθεί η διαδικασία.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

— Προκαταρκτικές παρατηρήσεις

89 Επιβάλλεται η παρατήρηση ότι ο κανονισμός 3286/94 δεν δίνει τον ορισμό της έννοιας «συμφέρον της Κοινότητας», ούτε διευκρινίζει τους κανόνες που διέπουν την εξέταση του συμφέροντος αυτού. Αρκετές διατάξεις του κανονισμού 3286/94 αναφέρονται ωστόσο στην έννοια αυτή.

90 Έτσι, κατά το άρθρο 8, παράγραφος 1, του κανονισμού 3286/94, «όταν, μετά από διαβουλεύσεις, έχει καταστεί σαφές στην Επιτροπή ότι υπάρχουν επαρκή αποδεικτικά στοιχεία τα οποία δικαιολογούν την έναρξη εξεταστικής διαδικασίας και ότι αυτή επιβάλλεται από το συμφέρον της Κοινότητας [...]».

91 Επιπλέον, βάσει του άρθρου 11, παράγραφος 1, του κανονισμού 3286/94, «όταν από την εξεταστική διαδικασία έχει προκύψει ότι τα συμφέροντα της Κοινότητας δεν επιβάλλουν τη λήψη οιουδήποτε μέτρου, η διαδικασία περατούται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14».

92 Εξάλλου, το άρθρο 12, παράγραφος 1, του κανονισμού 3286/94 διαλαμβάνει ότι «εκτός από τις περιπτώσεις κατά τις οποίες τα πραγματικά και νομικά δεδομένα της υπόθεσης είναι τέτοια, ώστε ενδεχομένως να μην είναι επιβεβλημένη η διεξαγωγή εξεταστικής διαδικασίας, όταν από τη διεξαχθείσα εξεταστική διαδικασία προκύπτει ότι τα συμφέροντα της Κοινότητας υπαγορεύουν τη λήψη μέτρων προκειμένου να διασφαλιστεί η άσκηση των δικαιωμάτων της Κοινότητας στο πλαίσιο των κανόνων διεθνούς εμπορίου, με σκοπό την εξάλειψη [...] των δυσμενών για τις συναλλαγές συνεπειών που απορρέουν από εμπόδια στο εμπόριο που επιβάλλονται ή διατηρούνται από τρίτες χώρες, τότε αποφασίζονται τα κατάλληλα μέτρα [...]».

93 Οι διατάξεις αυτές πρέπει να αναγνωσθούν σε συνδυασμό προς τη δέκατη πέμπτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 3286/94 κατά την οποία «η Επιτροπή [...] υποχρεού[ται] να ενεργ[εί] όσον αφορά τα εμπόδια στο εμπόριο που επιβάλλονται ή διατηρούνται από τρίτες χώρες, στο πλαίσιο των διεθνών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων της Κοινότητας, μόνον όταν τα συμφέροντα της Κοινότητας απαιτούν παρέμβαση και ότι, κατά την εκτίμηση τέτοιων συμφερόντων, η Επιτροπή [...] επιβάλλεται να εξετάζ[ει] δεόντως τις απόψεις που εκφράζουν όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη κατά την εξέλιξη της διαδικασίας».

94 Το ζήτημα αν τα συμφέροντα της Κοινότητας επιβάλλουν την ανάληψη δράσεως προϋποθέτει την εκτίμηση πολύπλοκων οικονομικών καταστάσεων, ο δε δικαστικός έλεγχος της εκτιμήσεως αυτής πρέπει να περιορίζεται στην εξακρίβωση αν τηρήθηκαν οι διαδικαστικοί κανόνες, αν είναι ακριβή τα πραγματικά περιστατικά που ελήφθησαν υπόψη για να γίνει η αμφισβητούμενη επιλογή, αν δεν υπήρξε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως των περιστατικών αυτών ή δεν υφίσταται κατάχρηση εξουσίας (βλ., υπό το πνεύμα αυτό, απόφαση του Δικαστηρίου της 10ης Μαρτίου 1992, C-179/87, Sharp Corporation κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1992, σ. I-1635, σκέψη 58, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 15ης Οκτωβρίου 1998, T-2/95, Industrie des poudres sphériques κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1998, σ. II-3939, σκέψη 292). Όταν ο κοινοτικός δικαστής επιλαμβάνεται προσφυγής περί ακυρώσεως που στρέφεται κατά αποφάσεως της Επιτροπής με την οποία περατώθηκε εξεταστική διαδικασία σχετικά με τα εμπόδια στο εμπόριο για λόγους που ανάγονται στην έλλειψη κοινοτικού συμφέροντος, βάσει του κανονισμού 3286/94, το εύρος του δικαστικού ελέγχου περιλαμβάνει επίσης την εξέταση της ελλείψεως νομικών σφαλμάτων (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση του Πρωτοδικείου της 8ης Ιουλίου 2003, T-132/01, Euroalliages κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2003, σ. II-2359, σκέψη 49). Ένα τέτοιο όριο στον δικαστικό έλεγχο, που ισχύει στο πλαίσιο εξετάσεως μέτρων αντιντάμπινγκ, εφαρμόζεται κατά μείζονα λόγο σε διαδικασία η οποία έχει πολύ γενικότερο περιεχόμενο και η οποία μπορεί να καταλήξει, ενδεχομένως, στην υποβολή διεθνούς καταγγελίας.

95 Υπό το φως των σκέψεων αυτών πρέπει να εξακριβωθεί αν, όπως υποστηρίζουν οι προσφεύγουσες, αφενός, το συμφέρον της Κοινότητας να ενεργήσει κατά των καταγγελθέντων εμποδίων στο εμπόριο εξετάστηκε ήδη και διαπιστώθηκε οριστικά στο στάδιο της ανακοινώσεως για την έναρξη διαδικασίας έρευνας και, αφετέρου, η Επιτροπή εξομοίωσε ή περιόρισε το συμφέρον της Κοινότητας προς το ατομικό συμφέρον της καταγγέλλουσας, χωρίς να λάβει υπόψη το συμφέρον άλλων ενδιαφερομένων μερών.

— Επί της εκτιμήσεως του συμφέροντος της Κοινότητας στο στάδιο της ανακοινώσεως για την έναρξη διαδικασίας έρευνας

96 Στο σημείο 6 της ανακοινώσεως για την έναρξη διαδικασίας έρευνας, η Επιτροπή ανέφερε:

«Είναι προς το συμφέρον της Κοινότητας να αντιμετωπιστούν οι πρακτικές των ΗΠΑ που μπορεί να αποτελέσουν συνεχή απειλή για τον ρόλο της Κοινότητας στον ΠΟΕ και να επηρεάσουν δυσμενέστατα τη συνοχή και την αλληλεγγύη της ΕΚ, δεδομένου ότι οποιαδήποτε αναστολή των εμπορικών παραχωρήσεων συνεπάγεται αναπόφευκτα επαχθέστερη κατάσταση για τους άλλους. Υπό αυτές τις περιστάσεις, θεωρείται ότι είναι προς το συμφέρον της Κοινότητας να αρχίσει διαδικασία [έρευνας].»

97 Γενικά, πρέπει να θεωρηθεί ότι η εκτίμηση της Κοινότητας, που γίνεται στο στάδιο της ενάρξεως της διαδικασίας έρευνας, εμφανίζει, εκ φύσεως, προπαρασκευαστικό χαρακτήρα. Δεν μπορεί έτσι να εξομοιώνεται με την εκτίμηση που πρέπει να γίνεται στο μεταγενέστερο στάδιο, δηλαδή με το πέρας της διαδικασίας έρευνας, κατά τη στιγμή που πρέπει να αποφασισθεί αν είναι αναγκαία η δράση προς το συμφέρον της Κοινότητας.

98 Πράγματι, διαφορετική ερμηνεία θα είχε ως συνέπεια, εφόσον η Επιτροπή αποφασίσει να κινήσει διαδικασία έρευνας, αυτομάτως θα ήταν υποχρεωμένη, στο στάδιο της αποφάσεως σχετικά με ενδεχόμενη δράση της Κοινότητας, να θεωρήσει τη δράση αυτή ως αναγκαία, στο μέτρο που οι άλλες νόμιμες προϋποθέσεις εφαρμογής του κανονισμού 3286/94 –δηλαδή η ύπαρξη εμποδίων στο εμπόριο και η ύπαρξη δυσμενών συνεπειών στις συναλλαγές που προκύπτουν από τα εμπόδια αυτά– πληρούνται, στερώντας έτσι την Επιτροπή από το περιθώριο εκτιμήσεως.

99 Στην προκειμένη περίπτωση, η γενική διατύπωση του σημείου 6 της ανακοινώσεως για την έναρξη διαδικασίας έρευνας δεν μπορούσε να ερμηνευθεί ότι τούτο σήμαινε

ότι η Επιτροπή είχε αποποιηθεί κάθε δικαίωμα να διαπιστώσει, με το πέρας της διαδικασίας έρευνας, αν το συμφέρον της Κοινότητας επέβαλε ή όχι δράση στην εν λόγω υπόθεση. Συγκεκριμένα, αρκεί η διαπίστωση ότι το σημείο 6 της ανακοινώσεως για την έναρξη της διαδικασίας έρευνας περιορίζεται στο να θεωρήσει ότι είναι προς το συμφέρον της Κοινότητας να «αρχίσει διαδικασία έρευνας».

100 Κατά συνέπεια, επιβάλλεται να απορριφθεί το πρώτο επιχείρημα των προσφευγουσών.

— Επί της εξομοιώσεως ή του περιορισμού του συμφέροντος της Κοινότητας στο προσωπικό συμφέρον της καταγγέλλουσας και του ότι δεν ελήφθησαν υπόψη συμφέροντα των άλλων ενδιαφερομένων μερών

101 Το παρόν επιχείρημα στηρίζεται, κατ' ουσίαν, στις εξής δύο αιτιάσεις, ήτοι, αφενός, στο ότι δεν ελήφθη υπόψη το συμφέρον των ενδιαφερομένων μερών, πλην της καταγγέλλουσας, και, αφετέρου, στην εξομοίωση ή τον περιορισμό εκ μέρους της Επιτροπής του συμφέροντος της Κοινότητας προς εκείνο της καταγγέλλουσας.

102 Όσον αφορά την πρώτη αιτίαση, επιβάλλεται η παρατήρηση ότι η προσβαλλόμενη απόφαση ουδόλως αναφέρεται στα εν λόγω μέρη.

103 Το γεγονός αυτό δεν μπορεί, ωστόσο, στην προκειμένη περίπτωση, να αποτελέσει παράβαση του άρθρου 11, παράγραφος 1, του κανονισμού 3286/94.

104 Όπως προκύπτει από τη συνδυασμένη ανάγνωση των σκέψεων 91 και 93 ανωτέρω, το άρθρο 11, παράγραφος 1, του κανονισμού 3286/94, όπως ερμηνεύθηκε υπό το φως της δέκατης πέμπτης αιτιολογικής σκέψεως του κανονισμού αυτού, διασφαλίζει

ότι, κατά την εκτίμηση του συμφέροντος της Κοινότητας στο πλαίσιο της διαδικασίας έρευνας, οι γνώμες που διατυπώνουν όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη κατά τη διαδικασία λαμβάνονται υπόψη. Επομένως, η εκτίμηση του συμφέροντος της Κοινότητας επιβάλλει τη στάθμιση των συμφερόντων των διαφόρων ενδιαφερομένων μερών και του γενικού συμφέροντος, ειδικότερα στο πλαίσιο της διαδικασίας έρευνας (βλ., κατ' αναλογία, Euroalliages κ.λπ. κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα).

105 Στην προκειμένη περίπτωση, δεν αμφισβητείται ότι, κατόπιν της δημοσιεύσεως της ανακοινώσεως για την έναρξη της διαδικασίας έρευνας, τα ενδιαφερόμενα μέρη εξέφρασαν προς την Επιτροπή το ενδιαφέρον τους να συμμετάσχουν στη διαδικασία που κινήθηκε πρωτοβουλία της καταγγέλλουσας κατά των εμποδίων στο εμπόριο που κατήγγειλε η τελευταία, όσον αφορά τα αντίστοιχα προϊόντα τους. Όπως και για την ανάλυση που διενεργήθηκε για τις εξαγωγές παρασκευασμένης μουστάρδας προς τις Ηνωμένες Πολιτείες, η έκθεση σχετικά με την έρευνα αποτίμησε, όσον αφορά τα προϊόντα των ενδιαφερομένων μερών, το ζήτημα αν τα καταγγελθέντα εμπόδια στο εμπόριο δημιούργησαν δυσμενείς συνέπειες στις συναλλαγές. Με το πέρας της αποτιμήσεως αυτής, όπως και για τα συμπεράσματα που αντλήθηκαν από τη σχετική έκθεση ως προς την κατάσταση της καταγγέλλουσας, η έκθεση ανέφερε ότι τα επιλεκτικά αμερικανικά μέτρα δεν ήταν η αιτία των συνεπειών στις συναλλαγές που υπέστησαν τα ενδιαφερόμενα μέρη, τα οποία, επιπροσθέτως, δεν υφίσταντο τον ανταγωνισμό στην αμερικανική αγορά από τις εξαγωγές προϊόντων καταγωγής Ηνωμένου Βασιλείου. Τέλος, στο πλαίσιο της αναλύσεως του συμφέροντος της Κοινότητας, η έκθεση σχετικά με την έρευνα ανέφερε, στο σημείο 4 αυτής, ειδικότερα, ότι «όπως παρατηρήθηκε προηγουμένως, η κίνηση διαδικασίας ενώπιον των οργάνων του ΠΟΕ δεν μπορεί να εξαλείψει ή να μειώσει τα οικονομικά προβλήματα τα οποία αντιμετωπίζουν οι καταγγέλλοντες». Μολονότι το απόσπασμα αυτό του σημείου 4 της εκθέσεως σχετικά με την έρευνα κατονομάζει εσφαλμένα όλα τα μέρη ως καταγγέλλοντες, αναφέρει ότι το συμφέρον των ενδιαφερομένων στη διαδικασία μερών λήφθηκε υπόψη κατά την αποτίμηση του συμφέροντος της Κοινότητας, στο πλαίσιο της εκθέσεως σχετικά με την έρευνα.

106 Επιπροσθέτως, οι προσφεύγουσες σε καμιά χρονική στιγμή κατά την έγγραφη διαδικασία δεν προέβαλαν ότι τα ενδιαφερόμενα μέρη είχαν διαφορετικά συμφέροντα από εκείνα της καταγγέλλουσας τα οποία δεν ελήφθησαν υπόψη από την Επιτροπή στο πλαίσιο της διαδικασίας έρευνας.

107 Ερωτηθείσες επί του σημείου αυτού από το Πρωτοδικείο κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, οι προσφεύγουσες ανέφεραν ότι τα ενδιαφερόμενα μέρη δεν είχαν κανένα συμφέρον να ζητήσουν όπως τα αμερικανικά αντίποινα επεκταθούν στο Ηνωμένο Βασίλειο, αφού ήταν σαφές ότι το τυρί roquefort, το φουαγκρά κα τα ασκαλώνια δεν ήσαν προϊόντα του Ηνωμένου Βασιλείου, αλλά ότι είχαν, αντιθέτως, συμφέρον όπως η επιλεκτική εφαρμογή των αμερικανικών μέτρων καταγγελθεί εκ μέρους της Κοινότητας ενώπιον των οργάνων του ΠΟΕ, πράγμα που, σε περίπτωση καταδίκης των Ηνωμένων Πολιτειών, θα συνεπαγόταν, κατά τις προσφεύγουσες, ότι τα προϊόντα τους θα αποσυρθούν από τον πίνακα που είχε εγκρίνει το ΟΕΔ. Όμως, επιβάλλεται η παρατήρηση ότι, ακόμη και αν υποτεθεί ότι ένα τέτοιο συμφέρον είναι διαφορετικό εκείνου της καταγγέλλουσας, η Επιτροπή έλαβε υπόψη μια τέτοια επιχειρηματολογία στο πλαίσιο της έρευνάς της, αναφέροντας τον υποθετικό χαρακτήρα της δυνατότητας που προέβαλαν οι προσφεύγουσες, ειδικότερα λόγω της αποκλειστικής αρμοδιότητας των αμερικανικών αρχών ως προς τον καθορισμό του πίνακα των προϊόντων που υπόκεινται στην αναστολή των δασμολογικών παραχωρήσεων. Επομένως, η Επιτροπή έλαβε δεόντως υπόψη το συμφέρον αυτό.

108 Το γεγονός ότι η προσβαλλόμενη απόφαση δεν μνημονεύει τα ενδιαφερόμενα μέρη, πλην της καταγγέλλουσας, που είναι οι προσφεύγουσες στην παρούσα υπόθεση, δεν μπορεί, επομένως, αυτό καθαυτό, να ερμηνευθεί ως παράβαση του άρθρου 11, παράγραφος 1, του κανονισμού 3286/94, ερμηνευομένου υπό το φως της δέκατης πέμπτης αιτιολογικής σκέψεως του κανονισμού αυτού.

109 Συνεπώς, επιβάλλεται να απορριφθεί η αιτίαση σχετικά με το ότι δεν λήφθηκε υπόψη το συμφέρον των ενδιαφερομένων μερών, εκτός αυτού της προσφεύγουσας.

110 Ως προς την αιτίαση σχετικά με τη φερόμενη εξομοίωση του συμφέροντος της Κοινότητας προς εκείνο της καταγγέλλουσας, επιβάλλεται, πρώτον, η παραπομπή στις αιτιολογικές σκέψεις 6 και 7 της προσβαλλόμενης αποφάσεως.

111 Στην αιτιολογική σκέψη 6 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, η Επιτροπή, αφού ανέφερε ότι, «[σ]την πραγματικότητα, από την έρευνα δεν προέκυψαν στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι η εφαρμογή της άρσης των [δασμολογικών] παραχωρήσεων

και στο Ηνωμένο Βασίλειο θα οδηγήσει σε μεγαλύτερες ευκαιρίες εξαγωγών για τον καταγγέλλοντα για παρασκευασμένη μουστάρδα στην αγορά των ΗΠΑ», διευκρίνισε εν συνεχεία ότι, «[σ]υνεπώς, σύμφωνα με τον κανονισμό [...] δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι άλλες δυσμενείς συνέπειες οφείλονται στο εμπόδιο στο εμπόριο, βάσει των ισχυρισμών του καταγγέλοντα», καταλήγει στο ότι, «σύμφωνα με το άρθρο 11 [του κανονισμού 3286/94], η διαδικασία εξέτασης έδειξε ότι τα συμφέροντα της Κοινότητας δεν απαιτούν τη λήψη ειδικών μέτρων κατά του υποτιθέμενου εμποδίου στο εμπόριο».

112 Κατά την αιτιολογική σκέψη 7 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, η Επιτροπή κατέληξε στο ότι «[ύ]στερα από τη διαδικασία εξέτασης δεν προέκυψαν επαρκή στοιχεία που να οδηγούν στο συμπέρασμα ότι τα συμφέροντα της Κοινότητας απαιτούν τη λήψη ειδικών μέτρων βάσει του κανονισμού» και ότι, «[σ]υνεπώς, πρέπει να περατωθεί η διαδικασία εξέτασης».

113 Η χρήση του [επιρρήματος] «συνεπώς» στην τελευταία περίοδο της αιτιολογικής σκέψεως 6 της προσβαλλόμενης αποφάσεως δείχνει ότι, κατά την άποψη της Επιτροπής, η έλλειψη αναγκαίας δράσεως προς το συμφέρον της Κοινότητας προκύπτει, τουλάχιστον εμμέσως, από τη διαπίστωση ότι η καταγγέλλουσα δεν είχε κανένα συμφέρον όπως η αναστολή των δασμολογικών παραχωρήσεων επεκταθεί στο Ηνωμένο Βασίλειο, στο μέτρο που αυτή δεν υφίστατο δυσμενείς συνέπειες στις συναλλαγές που είχαν ως αιτία την επιλεκτική εφαρμογή των αμερικανικών μέτρων.

114 Επιβάλλεται η παρατήρηση ότι η ανάγκη προηγούμενης αποδείξεως του συμφέροντος της καταγγέλλουσας προκειμένου να μπορεί να υπάρξει το ίδιο το συμφέρον της Κοινότητας επιβεβαιώθηκε εξάλλου με τα υπομνήματα της Επιτροπής. Συγκεκριμένα, η τελευταία υποστήριξε την ιδέα ότι ο κανονισμός 3286/94 δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί από καταγγέλλοντα για να παρακινήσει την Κοινότητα να αναλάβει δράση αρχής προς υποστήριξη του γενικού συμφέροντος της Κοινότητας, χωρίς ο ίδιος ο καταγγέλλων να υφίσταται τις δυσμενείς για τις συναλλαγές συνέπειες.

115 Κατά συνέπεια, αντίθετα προς ό,τι υποστήριξαν οι προσφεύγουσες, η επιχειρηματολογία που ανέπτυξε η Επιτροπή στο στάδιο της έγγραφης διαδικασίας ενώπιον του Πρωτοδικείου δεν αντιφάσκει προς τις αιτιολογικές σκέψεις της προσβαλλόμενης αποφάσεως.

116 Δεύτερον, επιβάλλεται να γίνει παραπομπή στα ασκούντα επιρροή αποσπάσματα της εκθέσεως σχετικά με την έρευνα. Στο σημείο 4 της εκθέσεως σχετικά με την έρευνα (με επικεφαλίδα «Συμφέρον της Κοινότητας»), η Επιτροπή αναφέρει:

«Τα αποτελέσματα της έρευνας κατέληξαν ότι δεν υπάρχουν δυσμενείς για τις συναλλαγές συνέπειες έναντι της καταγγέλλουσας που να προκλήθηκαν από το προβαλλόμενο στην υπόθεση αυτή εμπόδιο στο εμπόριο. Τα αποτελέσματα αυτά στερούν ήδη τη διαδικασία από τη βασική προϋπόθεση για την περαιτέρω συνέχιση της δράσεως αυτής, βάσει του κανονισμού. Ωστόσο, η Επιτροπή εξέτασε το αν υπάρχουν άλλα μέσα δράσεως που η Κοινότητα μπορούσε να υιοθετήσει προκειμένου να απαντήσει στις παραβάσεις και στις μελλοντικές συνέπειες στις συναλλαγές που εξακριβώθηκαν με την έγκριση αυτή.»

117 Εν συνεχεία υπέμνησε:

«Η κίνηση διαδικασίας ενώπιον των οργάνων του ΠΟΕ δεν μπορεί να εξαλείψει ή να μειώσει τα οικονομικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι καταγγέλλοντες. Αντιθέτως, η νομική και πολιτική επίπτωση των αμερικανικών πρακτικών δύσκολα μπορεί να υποτιμηθεί. Πράγματι, φαίνεται ότι οι Ηνωμένες Πολιτείες υιοθέτησαν την πρακτική των "επιλεκτικών κυρώσεων" ως εμπορικό "όπλο" προκειμένου να εξασθενήσουν την εσωτερική συνοχή της Κοινότητας και, κατά συνέπεια, να επηρεάσουν τις σχέσεις της με τον κυριότερο οικονομικό της εταίρο. Τελικά, η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι τα ευρύτερα και μακροχρόνια συμφέροντα της Κοινότητας επιβάλλουν δράση της οποίας ο στόχος θα είναι να αποφευχθεί η επανάληψη στο μέλλον της αμερικανικής πρακτικής που συνίσταται στην αναστολή των παραχωρήσεων έναντι ορισμένων κρατών μελών, εξαιρουμένων άλλων (δηλαδή, η πρακτική των "επιλεκτικών κυρώσεων"). Στην προοπτική αυτή, η Επιτροπή θα συνεχίσει τις συζητήσεις της για μια αμοιβαία ικανοποιητική λύση όσον αφορά την υπόθεση γνωστή ως υπόθεση των ορμονών και θα συζητήσει με τις αμερικανικές αρχές τα προβλήματα συστηματικής φύσεως που εγείρονται με την παρούσα έκθεση.»

118 Στο σημείο 6 της εκθέσεως σχετικά με την έρευνα, με επικεφαλίδα «Μέσα προβλεπόμενης δράσεως», η Επιτροπή, αφού υπέμνησε τις τρεις αναγκαίες προϋποθέσεις για την ανάληψη δράσεως εκ μέρους της Κοινότητας [δηλαδή ότι α) υπάρχει δικαίωμα της Κοινότητας βάσει των κανόνων που διέπουν το διεθνές εμπόριο, β) υπάρχουν δυσμενείς για τις συναλλαγές συνέπειες που προκλήθηκαν από τα προβαλλόμενα εμπόδια στο εμπόριο και γ) η δράση είναι αναγκαία προς το συμφέρον της Κοινότητας], υπογράμμισε ότι, «βάσει της αναλύσεως και των συμπερασμάτων ανωτέρω, ειδικότερα όσον αφορά την έλλειψη δυσμενών για τις συναλλαγές συνεπειών, προτείνεται να περατωθεί η διαδικασία έρευνας στην υπόθεση αυτή» και, «ο πλέον πρόσφορος τρόπος προς αντιμετώπιση των προβλημάτων που αντιμετωπίζει η καταγγέλλουσα είναι η συνέχιση των συζητήσεων με τις αμερικανικές αρχές προκειμένου να εξευρεθεί λύση αμοιβαία ικανοποιητική στην υπόθεση γνωστή ως υπόθεση των ορμονών».

119 Το Πρωτοδικείο παρατηρεί ότι η διαδικασία έρευνας δεν απέκλεισε το γενικό και μακροπρόθεσμο συμφέρον της Κοινότητας να δράσει στο μέλλον κατά των μελλοντικών παραβάσεων που αναλύονται με την έκθεση σχετικά με την έρευνα· αντιθέτως, στο μέτρο που η κίνηση διαδικασίας στο πλαίσιο του ΠΟΕ δεν ήταν δυνατό να εξαλείψει ή να μειώσει τα οικονομικά προβλήματα που αντιμετώπιζαν οι καταγγέλλοντες, προτάθηκε η περάτωση της διαδικασίας έρευνας λόγω, ειδικότερα, του ότι ελλείπουν οι δυσμενείς για τις συναλλαγές συνέπειες, κατά την έννοια του κανονισμού 3286/94.

120 Όμως, η Επιτροπή δεν παραβαίνει το άρθρο 11, του κανονισμού 3286/94, όταν απαιτεί όπως η ενδεχόμενη δράση της Κοινότητας συνδέεται με τα πραγματικά και νομικά περιστατικά που οδήγησαν στη διαδικασία έρευνας και, μολονότι υπάρχει γενικό και μακροχρόνιο συμφέρον να δράσει στο μέλλον κατά των μελλοντικών παραβάσεων που μπορούν να προκύπτουν από την πρακτική των «επιλεκτικών κυρώσεων» που υιοθέτησαν οι Ηνωμένες Πολιτείες, όπως αυτές διαπιστώθηκαν με την έκθεση σχετικά με την έρευνα, η Επιτροπή αποφασίζει να περατώσει τη διαδικασία έρευνας.

121 Πράγματι, το άρθρο 11, παράγραφος 1, του κανονισμού 3286/94 πρέπει να αναγνωσθεί υπό το φως της έκτης αιτιολογικής σκέψεως του κανονισμού, κατά την οποία ο νομικός μηχανισμός που θεσπίζεται με τον κανονισμό 3286/94 πρέπει να «διασφαλίζ[ει] ότι η απόφαση για επίκληση των δικαιωμάτων της Κοινότητας στο

πλαίσιο των κανόνων διεθνούς εμπορίου λαμβάνεται βάσει συγκεκριμένων πληροφοριών επί γεγονότων και δυνάμει νομικής ανάλυσης». Κατά συνέπεια, αν, κατά το πέρας της διαδικασίας έρευνας το πραγματικό και νομικό πλαίσιο που οδήγησαν στην εν λόγω διαδικασία δεν επιτρέπει να θεμελιωθεί ενδεχόμενη απόφαση επικλήσεως των δικαιωμάτων της Κοινότητας, και ειδικότερα λόγω της ελλείψεως μιας των νομίμων προϋποθέσεων που απατούνται για την εφαρμογή του κανονισμού 3286/94, εν προκειμένω εκείνη της ελλείψεως δυσμενών για τις συναλλαγές συνεπειών που να προκύπτουν από τα προβαλλόμενα εμπόδια στο εμπόριο, η Επιτροπή νομιμοποιείται να διαπιστώσει ότι δεν συντρέχουν οι απαιτούμενες από τον κανονισμό 3286/94 προϋποθέσεις.

122 Η ερμηνεία αυτή επιβεβαιώνεται επίσης από το άρθρο 12, παράγραφος 1, του κανονισμού 3286/94. Συγκεκριμένα, επιβάλλεται η υπόμνηση ότι, κατά τη διάταξη αυτή, «όταν από τη διεξαχθείσα εξεταστική διαδικασία προκύπτει ότι τα συμφέροντα της Κοινότητας υπαγορεύουν τη λήψη μέτρων προκειμένου να διασφαλιστεί η άσκηση των δικαιωμάτων της Κοινότητας στο πλαίσιο των κανόνων διεθνούς εμπορίου, με σκοπό την εξάλειψη [...] των δυσμενών για τις συναλλαγές συνεπειών που απορρέουν από εμπόδια στο εμπόριο που επιβάλλονται ή διατηρούνται από τρίτες χώρες, τότε αποφασίζονται τα κατάλληλα μέτρα». Όμως, από τη διατύπωση του άρθρου 12, παράγραφος 1, του κανονισμού 3286/94 προκύπτει σαφώς ότι η δράση της Κοινότητας πρέπει να έχει ως αντικείμενο την παύση των δυσμενών για τις συναλλαγές συνεπειών που προκαλούν τα εμπόδια στο εμπόριο και, επομένως, η δράση αυτή δεν μπορεί να αρχίσει αν δεν επιτρέπει την επίτευξη του στόχου αυτού. Με άλλα λόγια, βάσει του άρθρου 12, παράγραφος 1, του κανονισμού 3286/94, δεν μπορεί να γίνει επίκληση του κανονισμού από καταγγέλλοντα προκειμένου να ωθήσει την Κοινότητα να αναλάβει δράση προς υπεράσπιση του γενικού συμφέροντος της Κοινότητας, αν ο ίδιος ο καταγγέλλων δεν υπέστη τις δυσμενείς για τις συναλλαγές συνέπειες. Οπωσδήποτε, ακόμα και στην περίπτωση αυτή, δεν αρκεί να διαπιστωθεί μια τέτοια δυσμενής για τις συναλλαγές συνέπεια προκειμένου να αναληφθεί δράση, κατά την έννοια του κανονισμού 3286/94, εκ μέρους της Κοινότητας, δεδομένου ότι η Επιτροπή διαθέτει ευρεία εξουσία εκτιμήσεως προκειμένου να εκτιμήσει το σύνολο των εμπορικών συμφερόντων της Κοινότητας.

123 Στην προκειμένη περίπτωση, το γεγονός ότι η Επιτροπή έκρινε χρήσιμο, ως εκ περισσού, στο πλαίσιο της διαδικασίας έρευνας, να εκτιμήσει αν το γενικότερο και μακροπρόθεσμο συμφέρον της Κοινότητας μπορούσε ενδεχομένως να υπάρχει, δεν μπορεί να συνεπάγεται ότι η Επιτροπή υποχρεούται να καταλήξει στο ότι η δράση προς το συμφέρον της Κοινότητας προκύπτει από τη διαδικασία έρευνας.

Πράγματι, ένα τέτοιο διάβημα απορρέει ειδικότερα από την απαίτηση να δοθεί απάντηση σε όλα τα επιχειρήματα που προβάλλει ο καταγγέλλων και/ή τα ενδιαφερόμενα μέρη και περιλαμβάνεται στην τήρηση της αρχής της χρηστής διοικήσεως. Ωστόσο, δεν μπορεί να αντιταχθεί στην Επιτροπή προκειμένου να διαπιστωθεί ότι αυτή παρέβη το άρθρο 11, παράγραφος 1, του κανονισμού 3286/94.

124 Κατά συνέπεια, αντίθετα προς ό,τι υποστηρίζουν οι προσφεύγουσες, η Επιτροπή δεν περιόρισε το συμφέρον της Κοινότητας σε εκείνο της καταγγέλλουσας, ούτε παρέβη το άρθρο 11, παράγραφος 1, του κανονισμού 3286/94.

125 Για όλους αυτούς του λόγους, επιβάλλεται να απορριφθεί ο τέταρτος λόγος στο σύνολό του.

Επί του πέμπτου λόγου, που αντλείται από την έλλειψη αιτιολογίας της προσβαλλόμενης αποφάσεως

126 Ο λόγος αυτός διαιρείται σε δύο σκέλη που αντλούνται, αφενός, από την έλλειψη αιτιολογίας ως προς την ανάλυση των εμποδίων στο εμπόριο και, αφετέρου, την έλλειψη αιτιολογίας ως προς το συμφέρον της Κοινότητας να αναλάβει δράση.

Επί του πρώτου σκέλους του πέμπτου λόγου, που αντλείται από την έλλειψη αιτιολογίας ως προς την ανάλυση των εμποδίων στο εμπόριο

— Επιχειρήματα των διαδίκων

127 Οι προσφεύγουσες φρονούν ότι η Επιτροπή παρέβη την υποχρέωση αιτιολογίας που απορρέει από το άρθρο 253 ΕΚ καθόσον δεν προέβη, με την προσβαλλόμενη απόφαση, στη νομική ανάλυση των εμποδίων στο εμπόριο που προβλήθηκαν με την καταγγελία.

128 Η Επιτροπή υπενθυμίζει τις αρχές που καθιέρωσε η νομολογία ως προς την αιτιολογία των πράξεων των κοινοτικών οργάνων. Στην προκειμένη περίπτωση, κατ' αυτήν, η αιτιολογία της προσβαλλόμενης αποφάσεως ανταποκρινόταν στο σύνολο αυτών των νομολογιακών επιταγών. Συγκεκριμένα, επαναλαμβάνοντας το ουσιώδες των συμπερασμάτων της εκθέσεως σχετικά με την έρευνα, που αναφέρεται ρητά στην αιτιολογική σκέψη 6 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, η Επιτροπή εξεπλήρωσε πλήρως την υποχρέωση αιτιολογίας που υπέχει, πολύ περισσότερο που η έκθεση σχετικά με την έρευνα καταρτίστηκε στο πέρας μιας κατ' αντιδικίαν διαδικασίας κατά την οποία οι προσφεύγουσες είχαν τη δυνατότητα να διατυπώσουν τις απόψεις τους. Επομένως, οι προσφεύγουσες είναι σε θέση να γνωρίζουν τους λόγους του ληφθέντος μέτρου και ο κοινοτικός δικαστής είναι σε θέση να πραγματοποιήσει τον έλεγχο.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

129 Κατά πάγια νομολογία, από την επιβαλλόμενη από το άρθρο 253 ΕΚ αιτιολογία πρέπει να διαφαίνεται, κατά τρόπο σαφή και μη διφορούμενο, η συλλογιστική της κοινοτικής αρχής που εκδίδει την προσβαλλόμενη πράξη, ώστε οι ενδιαφερόμενοι να γνωρίζουν τους λόγους που δικαιολογούν τη λήψη του μέτρου για να υπερασπίζονται τα δικαιώματά τους και ο κοινοτικός δικαστής να ασκεί τον έλεγχό του (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 26ης Ιουνίου 1986, 203/85, Nicolet Instrument, Συλλογή 1986, σ. 2049, σκέψη 10· της 7ης Μαΐου 1987, 240/84, NTN Toyo Bearing κ.λπ. κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1987, σ. 1809, σκέψη 31· 255/84, Nachi Fujikoshi κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1987, σ. 1861, σκέψη 39, και της 9ης Ιανουαρίου 2003, C-76/00 P, Petrotub και Republica κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2003, σ. I-79, σκέψη 81). Επιπλέον, η υποχρέωση αιτιολογίας πρέπει να εκτιμάται αναλόγως των περιστάσεων της συγκεκριμένης περιπτώσεως, ιδίως του περιεχομένου της πράξεως, της φύσεως των προβαλλομένων λόγων και του συμφέροντος που έχουν ενδεχομένως στην παροχή διευκρινίσεων οι αποδέκτες ή άλλα πρόσωπα τα οποία η πράξη αφορά άμεσα και ατομικά. Η αιτιολογία δεν απαιτείται να διασαφηνίσει όλα τα ουσιώδη πραγματικά και νομικά στοιχεία, καθόσον το ζήτημα αν η αιτιολογία μιας πράξεως ικανοποιεί τις απαιτήσεις του άρθρου 253 ΕΚ πρέπει να εκτιμάται όχι μόνο βάσει της διατυπώσεώς της αλλά και του πλαισίου στο οποίο εντάσσεται, καθώς και του συνόλου των κανόνων δικαίου που διέπουν το σχετικό θέμα (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις του Δικαστηρίου της 2ας Απριλίου 1998, C-367/95 P, Επιτροπή κατά Sytraval και Brink's France, Συλλογή 1998, σ. I-1719, σκέψη 63, και Petrotub και Republica κατά Συμβουλίου, προπαρατεθείσα, σκέψη 81). Κατά συνέπεια, εφόσον από τη βαλλόμενη πράξη προκύπτει το ουσιώδες στοιχείο του επιδιωκομένου από το κοινοτικό όργανο στόχου, είναι περιττό να απαιτείται ειδική αιτιολογία για καθεμιά από τις τεχνικής φύσεως επιλογές του εν λόγω οργάνου (απόφαση του Δικαστηρίου της 29ης Φεβρουαρίου 1996, C-122/94, Επιτροπή κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1996, σ. I-881, σκέψη 29).

130 Επιβάλλεται εν προκειμένω η παρατήρηση ότι η Επιτροπή, με την προσβαλλόμενη απόφαση, εξακρίβωσε, αφενός, τα καταγγελθέντα εμπόδια στο εμπόριο, τα οποία «συνίστανται στην απόφαση των ΗΠΑ να εφαρμόσουν την αναστολή των εμπορικών παραχωρήσεων που επιβάλλονται στην παρασκευασμένη μουστάρδα, λόγω της "υπόθεσης των ορμονών", μόνο σε εξαγωγές καταγωγής [ορισμένων κρατών μελών της Κοινότητας] (εκτός του Ηνωμένου Βασιλείου)» (αιτιολογική σκέψη 3 της προσβαλλόμενης αποφάσεως). Αφετέρου, στην αιτιολογική σκέψη 6 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, η Επιτροπή παρατήρησε ότι «[η] διαδικασία εξέτασης οδήγησε στο συμπέρασμα ότι οι υποτιθέμενες δυσμενείς για τις συναλλαγές συνέπειες δεν φαίνεται να προκύπτουν από το εμπόδιο στο εμπόριο που αναφέρεται στην καταγγελία, δηλαδή από την πρακτική των ΗΠΑ να εφαρμόσει επιλεκτικά την άρση των παραχωρήσεων εναντίον ορισμένων αλλά όχι όλων των κρατών μελών ("επιλεκτικές κυρώσεις")».

131 Λαμβάνοντας όμως υπόψη το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται η παρούσα υπόθεση, τέτοιες ενδείξεις πληρούν τις απαιτήσεις του άρθρου 253 ΕΚ.

132 Πράγματι, επιβάλλεται η υπόμνηση ότι, καταρχάς, το άρθρο 11, παράγραφος 1, του κανονισμού 3286/94 ορίζει ότι, «όταν από την εξεταστική διαδικασία έχει προκύψει ότι [...] δεν επιβάλλ[εται η] λήψη οποιουδήποτε μέτρου, η διαδικασία περατούται». Από τη διάταξη αυτή προκύπτει ότι η απόφαση με την οποία περατούται η διαδικασία έρευνας μπορεί να περιορίζει την αιτιολογία της στην υπόμνηση των κύριων συμπερασμάτων που προέκυψαν με την έκθεση σχετικά με την έρευνα, παραπέμποντας σ' αυτήν, χωρίς να είναι αναγκαίο, λαμβάνοντας υπόψη το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται η απόφαση αυτή, να επαναλαμβάνει το σύνολο των πραγματικών και νομικών στοιχείων που αναπτύσσονται στην έκθεση αυτή.

133 Επιβάλλεται, εν συνεχεία, να υπομνησθεί ότι η έκθεση σχετικά με την έρευνα, στη μη εμπιστευτική διατύπωσή της, είναι δημόσιο έγγραφο και, στην προκειμένη περίπτωση, διαβιβάσθηκε στις προσφεύγουσες πριν την έκδοση της προσβαλλόμενης αποφάσεως. Οι τελευταίες μπορούσαν επομένως να γνωρίζουν επαρκώς τους λόγους της προσβαλλόμενης αποφάσεως και, ειδικότερα, τους λόγους για τους οποίους, μολονότι στην έκθεση σχετικά με την έρευνα τονίσθηκαν ορισμένες ενδείξεις του ασυμβιβάστου των εμποδίων στο εμπόριο που κατήγγειλε η καταγγέλλουσα ενόψει των κανόνων των συμφωνιών που θεσπίσθηκαν στο πλαίσιο του ΠΟΕ, η νομική ανάλυση των εμποδίων στο εμπόριο, με την προσβαλλόμενη

απόφαση, δεν ήταν αναγκαία, λόγω του ότι δεν υπάρχει σχέση αιτιότητας μεταξύ των εμποδίων αυτών και των δυσμενών για τις συναλλαγές συνεπειών, κατά την έννοια του κανονισμού 3286/94.

134 Τέλος, η εξέταση του πρώτου και δεύτερου λόγου στην οποία προέβη το Πρωτοδικείο, αντιστοίχως, στις σκέψεις 48 έως 58 και 64 έως 74 ανωτέρω, κατέδειξε ότι η άσκηση του δικαστικού ελέγχου δεν παρεμποδίστηκε.

135 Επομένως, επιβάλλεται να απορριφθεί το πρώτο σκέλος του πέμπτου λόγου.

Επί του δευτέρου σκέλους του πέμπτου λόγου, που στηρίζεται στην έλλειψη αιτιολογίας όσον αφορά το συμφέρον της Κοινότητας προς λήψη μέτρου

— Επιχειρήματα των διαδίκων

136 Αφενός, κατά την άποψη των προσφευγουσών, αφού η Επιτροπή καθόρισε τη θέση της αποκλειστικά ως προς το συμφέρον της Κοινότητας με παραπομπή στα συμφέροντα της καταγγέλλουσας, η προσβαλλόμενη απόφαση δεν επιτρέπει ούτε στα ενδιαφερόμενα μέρη που παρενέβησαν κατά τη διαδικασία έρευνας, που είναι προσφεύγουσες στην παρούσα υπόθεση, να γνωρίζουν τους λόγους λήψεως της προσβαλλόμενης αποφάσεως, ούτε στον δικαστή να ασκήσει τον δικαστικό του έλεγχο.

137 Αφετέρου, οι προσφεύγουσες θεωρούν ότι η Επιτροπή δεν απάντησε στο σύνολο των επιχειρημάτων που προβλήθηκαν με την καταγγελία ως προς το συμφέρον της Κοινότητας προς λήψη μέτρου. Πρώτον, οι προσφεύγουσες παρατηρούν ότι η

προσβαλλόμενη απόφαση σιωπά όσον αφορά το συμφέρον της Κοινότητας, μνημονευόμενο στην έκθεση σχετικά με την έρευνα, το οποίο συνίσταται στο να αποφευχθεί όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες θίξουν την ενότητα της κοινής εμπορικής πολιτικής, επιβάλλοντας «επιλεκτικές» κυρώσεις, οι οποίες έχουν εφαρμογή αποκλειστικά σε ορισμένα κράτη μέλη. Δεύτερον, οι προσφεύγουσες υπογραμμίζουν ότι η καταγγελία ανέφερε ότι δεν μπορούσε να αποκλεισθεί ότι, κατόπιν λήψεως μέτρου εκ μέρους της Κοινότητας, οι Ηνωμένες Πολιτείες, επεκτείνοντας τα αντίποινά τους στο σύνολο των κρατών μελών της Κοινότητας, να αποσύρουν την παρασκευασμένη μουστάρδα από τον κατάλογο των προϊόντων που αποτελούσαν αντικείμενο των εν λόγω μέτρων. Πράγματι, κατ' αυτές, στο μέτρο που η αναστολή των δασμολογικών παραχωρήσεων δεν μπορούσε να υπερβεί το ποσό των 116,8 εκατομμυρίων USD ετησίως, οι Ηνωμένες Πολιτείες θα ήσαν υποχρεωμένες να αποσύρουν από τον κατάλογο ορισμένα προϊόντα μεταξύ των οποίων, ενδεχομένως, την παρασκευασμένη μουστάρδα. Όμως, μολονότι οι προσφεύγουσες δέχονται ότι το σημείο αυτό εξετάστηκε στην έκθεση σχετικά με την έρευνα, παρατηρούν ωστόσο ότι η προσβαλλόμενη απόφαση το αποσιωπά, πράγμα που, κατά την άποψή τους, συνιστά έλλειψη αιτιολογίας. Τρίτον, οι προσφεύγουσες προσάπτουν στην Επιτροπή ότι δεν απάντησε, με την προσβαλλόμενη απόφαση, στο επιχείρημα, προβληθέν με την καταγγελία, ότι η Κοινότητα είχε εξίσου συμφέρον να κινήσει τη διαδικασία στην παρούσα υπόθεση όσο και να αρχίσει διαβουλεύσεις με τις Ηνωμένες Πολιτείες στο πλαίσιο της εφαρμογής του άρθρου 306 του αμερικανικού νόμου του 1974 περί του εξωτερικού εμπορίου. Τέλος, τέταρτον, οι προσφεύγουσες προσάπτουν στην Επιτροπή ότι, με την προσβαλλόμενη απόφαση, δεν απάντησε στο επιχείρημα, το οποίο ωστόσο εξετάστηκε στην έκθεση σχετικά με την έρευνα, κατά το οποίο καταδίκη των Ηνωμένων Πολιτειών εκ μέρους του ΠΟΕ θα τους επέτρεπε να ζητήσουν την απόδοση των δασμών που εισπράχθηκαν αδικαιολόγητα.

138 Η Επιτροπή παραπέμπει για το σύνολο των αιτιάσεων αυτών στα επιχειρήματά της που ανέπτυξε στο πλαίσιο του πρώτου σκέλους του παρόντος λόγου.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

139 Όπως υπομνήσθηκε στη σκέψη 129 ανωτέρω, η αιτιολογία δεν απαιτείται να διασαφηνίζει όλα τα ουσιώδη πραγματικά και νομικά στοιχεία, εφόσον καθιστά

δυνατό στους ενδιαφερομένους να γνωρίζουν τους λόγους που δικαιολογούν τη λήψη του μέτρου για να υπερασπίσουν τα δικαιώματά τους και στον κοινοτικό δικαστή να ασκήσει τον έλεγχό του, λαμβανομένου υπόψη, ειδικότερα, του νομικού και πραγματικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσεται η απόφαση αυτή.

140 Όσον αφορά το πρώτο επιχείρημα των προσφευγουσών, ότι η προσβαλλόμενη απόφαση δεν επέτρεπε στα ενδιαφερόμενα μέρη που παρενέβησαν κατά τη διαδικασία έρευνας να γνωρίζουν τους λόγους για τους οποίους περατώθηκε η διαδικασία, το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι τούτο πρέπει να απορριφθεί.

141 Ασφαλώς, πρέπει να παρατηρηθεί ότι η Επιτροπή εξέδωσε όντως την προσβαλλόμενη απόφαση σε σχέση αποκλειστικά με την παρασκευασμένη μουστάρδα.

142 Ωστόσο, στο πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται η απόφαση αυτή, ένα τέτοιο γεγονός δεν εμπόδισε όλες τις προσφεύγουσες να γνωρίσουν τους λόγους για τους οποίους η Επιτροπή αποφάσισε να περατώσει τη διαδικασία έρευνας στην οποία συνεργάστηκαν τα ενδιαφερόμενα μέρη. Συγκεκριμένα, από την έκθεση σχετικά με την έρευνα, η οποία κοινοποιήθηκε στις προσφεύγουσες πριν την έκδοση της προσβαλλόμενης αποφάσεως, προκύπτει σαφώς ότι τα συμπεράσματα της εκθέσεως αυτής είχαν εφαρμογή τουλάχιστον εξίσου στα προϊόντα τους όσο και σε εκείνα της καταγγέλλουσας. Άλλωστε, από την έρευνα προέκυψε ότι τα προϊόντα των ενδιαφερομένων μερών δεν υφίσταντο κανέναν ανταγωνισμό πανομοιότυπων προϊόντων καταγωγής Ηνωμένου Βασιλείου στην αμερικανική αγορά, αφού τα προϊόντα αυτά δεν εξάγονταν εκεί και, επομένως, τα καταγγελθέντα εμπόδια στο εμπόριο δεν τους προκάλεσε καμιά δυσμενή για τις συναλλαγές συνέπεια, κατά την έννοια του κανονισμού 3286/94.

143 Τέλος, μολονότι η Επιτροπή όφειλε, τηρώντας την αρχή της χρηστής διοικήσεως, να διευκρινίσει σαφέστερα την κατάσταση των οργανώσεων, εκτός της καταγγέλλουσας, που παρενέβησαν κατά τη διαδικασία έρευνας, η έλλειψη αναφοράς στα προϊόντα αυτών των τελευταίων στο σκεπτικό της προσβαλλόμενης αποφάσεως δεν εμπόδισε ωστόσο την άσκηση του δικαστικού ελέγχου εκ μέρους του Πρωτοδικείου, λαμβανομένου υπόψη του πλαισίου εντός του οποίου εντάσσεται η απόφαση αυτή.

144 Όσον αφορά το δεύτερο επιχείρημα και τις τρεις τελευταίες αιτιάσεις που αναπτύσσονται στη σκέψη 137 ανωτέρω, επιβάλλεται η διευκρίνιση ότι οι προσφεύγουσες δέχονται ότι η έκθεση σχετικά με την έρευνα ανάλυσε και απέρριψε το σύνολο των αιτιάσεων που επικαλούνται. Όμως, από την άποψη της αιτιολογίας, το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι η Επιτροπή δεν όφειλε να αποφανθεί, με τις αιτιολογικές σκέψεις της προσβαλλόμενης αποφάσεως, επί όλων των πραγματικών και νομικών στοιχείων που προέβαλαν οι προσφεύγουσες, ούτε και επί όλων των τεχνικών επιλογών στις οποίες προέβη η Επιτροπή καθόσον το ουσιώδες του στόχου που επιδιώκει το κοινοτικό όργανο προκύπτει σαφώς από την προσβαλλόμενη απόφαση. Η σιωπή της προσβαλλόμενης αποφάσεως επί των τριών τελευταίων αιτιάσεων που προβάλλουν οι προσφεύγουσες μπορούσε επομένως να κατανοηθεί, στο πλαίσιο της συγκεκριμένης περιπτώσεως, ως επιβεβαίωση της θέσεως που εκφράστηκε στην έκθεση σχετικά με την έρευνα, η οποία κοινοποιήθηκε στις προσφεύγουσες πριν την έκδοση της προσβαλλόμενης αποφάσεως και στην οποία αναφέρεται ρητά η απόφαση. Επιπροσθέτως, η έλλειψη αναφοράς στις αιτιολογικές σκέψεις της προσβαλλόμενης αποφάσεως στις υποθέσεις που έδωσαν λαβή στις τρεις αιτιάσεις τις οποίες προέβαλαν οι προσφεύγουσες δεν παρεμπόδισε τον έλεγχο νομιμότητας της προσβαλλόμενης αποφάσεως. Επομένως, οι τρεις αυτές αιτιάσεις πρέπει να απορριφθούν.

145 Ως προς την αιτίαση που στηρίζεται στην έλλειψη αιτιολογίας της προσβαλλόμενης αποφάσεως σχετικά με το συστηματικό συμφέρον που έχει η Κοινότητα να υπερασπίζεται την ενότητα της κοινής εμπορικής πολιτικής, επιβάλλεται επίσης να απορριφθεί. Πράγματι, από την έκθεση σχετικά με την έρευνα προκύπτει ότι, όπως υπογραμμίστηκε στο πλαίσιο της εξετάσεως του τέταρτου λόγου ανωτέρω, μολονότι η ενότητα της κοινής εμπορικής πολιτικής θεωρείται ασφαλώς ως συνιστώσα του γενικού και μακροχρόνιου συμφέροντος της Κοινότητας, ένα μέτρο της Κοινότητας δεν θεωρήθηκε στην προκειμένη περίπτωση αναγκαίο για τον λόγο αυτόν, ειδικότερα εξαιτίας του ότι ελλείπουν οι νόμιμες προϋποθέσεις εφαρμογής του κανονισμού 3286/94. Κατά συνέπεια, στο πλαίσιο της παρούσας υποθέσεως, οι προσφεύγουσες είχαν τη δυνατότητα να γνωρίζουν τους λόγους για τους οποίους η Κοινότητά δεν μπορούσε να λάβει στην προκειμένη περίπτωση μέτρο και η αιτιολογία της προσβαλλόμενης αποφάσεως, μολονότι λακωνική, εκπληρώνει επίσης την απαίτηση ως προς τη δυνατότητα του δικαστικού ελέγχου.

146 Υπό τις συνθήκες αυτές, το δεύτερο σκέλος του παρόντος λόγου πρέπει να απορριφθεί, όπως και ο πέμπτος λόγος στο σύνολό του.

Επί του έκτου λόγου, που στηρίζεται στα προφανή σφάλματα κατά την εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών και την παράβαση του άρθρου 2, παράγραφος 4, και του άρθρου 11, παράγραφος 1, του κανονισμού 3286/94

147 Ο παρών λόγος διαιρείται σε δύο σκέλη. Ο πρώτος λόγος στηρίζεται στο προφανές σφάλμα εκτιμήσεως της Επιτροπής ως προς την ενδεχόμενη απόσυρση των προϊόντων των προσφευγουσών από τον κατάλογο των προϊόντων που υπόκεινται στον αμερικανικό πρόσθετο δασμό. Το δεύτερο σκέλος στηρίζεται στο προφανές σφάλμα εκτιμήσεως σχετικά με την απόδοση του αδικαιολόγητα καταβληθέντος πρόσθετου δασμού.

Επί του πρώτου σκέλους του έκτου λόγου, που στηρίζεται στο προφανές σφάλμα εκτιμήσεως της Επιτροπής ως προς την ενδεχόμενη απόσυρση των προϊόντων των προσφευγουσών από τον κατάλογο των προϊόντων που υπόκεινται στον αμερικανικό πρόσθετο δασμό

— Επιχειρήματα των διαδίκων

148 Οι προσφεύγουσες διευκρινίζουν ότι, σε περίπτωση που το Πρωτοδικείο απορρίψει τη δεύτερη αιτίασή τους που προβάλλουν στο πλαίσιο του δεύτερου σκέλους του πέμπτου λόγου, που στηρίζεται στην έλλειψη αιτιολογίας, θα πρέπει, εν πάση περιπτώσει, να θεωρήσει ότι η Επιτροπή, με την έκθεσή της σχετικά με την έρευνα, υπέπεσε σε προφανές σφάλμα κατά την εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών και παρέβη το άρθρο 2, παράγραφος 4, και το άρθρο 11, παράγραφος 1, του κανονισμού 3286/94.

149 Κατά τις προσφεύγουσες, είναι προφανές ότι, αν το Ηνωμένο Βασίλειο είχε περιληφθεί στον κατάλογο των κρατών που υπόκεινται στην αναστολή των αμερικανικών δασμολογικών παραχωρήσεων, τα «μικρά» προϊόντα καταγωγής των άλλων κρατών μελών, όπως αυτά των προσφευγουσών, θα μπορούσαν να αποκλειστούν από το πεδίο εφαρμογής των αμερικανικών μέτρων, λόγω του ανωτάτου ορίου του ποσού της αναστολής των δασμολογικών ποσοστώσεων, το οποίο καθορίσθηκε με τη διαιτητική απόφαση των οργάνων του ΠΟΕ. Η λυσιτέλεια

μιας τέτοιας προσεγγίσεως αναγνωρίσθηκε εξάλλου από την ίδια την Επιτροπή με την ανακοίνωσή της για την έναρξη της διαδικασίας έρευνας. Επομένως, η Επιτροπή όφειλε να αναλύσει περισσότερο τη δυνατότητα τα προϊόντα των προσφευγουσών να αποκλειστούν από τον πίνακα που κατήρτησαν οι αμερικανικές αρχές. Οι προσφεύγουσες φρονούν ότι η αβεβαιότητα ως προς την επιτυχία ενός διακανονισμού των διαφορών δεν πρέπει να εμποδίζει τη δράση της Κοινότητας εφόσον αυτή θα έχει τέτοια δυνατότητα. Όμως αυτό συμβαίνει στην προκειμένη περίπτωση.

150 Η Επιτροπή μολονότι φρονεί ότι απάντησε ήδη σ' αυτόν τον λόγο με τις παρατηρήσεις της ως προς τους προηγούμενους λόγους, υπογραμμίζει ωστόσο ότι η προσβαλλόμενη απόφαση σε καμιά στιγμή δεν υπερέβη τα όρια που είναι συμφυή με την άσκηση της διακριτικής της ευχέρειας, όπως η ευχέρεια αυτή αναγνωρίστηκε με τη νομολογία, ως προς την επιλογή των αναγκαίων μέσων για την πραγματοποίηση της κοινής εμπορικής πολιτικής και κατά την εξέταση οικονομικών καταστάσεων που έχουν πολύπλοκο χαρακτήρα.

151 Στην προκειμένη περίπτωση, η Επιτροπή θεωρεί ότι δεν υπέπεσε σε κανένα προφανές σφάλμα κατά την εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών, όπως αυτά περιγράφονται στην έκθεση σχετικά με την έρευνα, τόσο ως προς την έλλειψη δυσμενών για τις συναλλαγές συνεπειών όσο και ως προς την έλλειψη συμφέροντος της Κοινότητας προς συνέχιση της διαδικασίας. Τούτο ισχύει, ειδικότερα, ως προς την αστήρικτη άποψη των προσφευγουσών σχετικά με την απόσυρση της παρασκευασμένης μουστάρδας από τον κατάλογο των αμερικανικών μέτρων.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

152 Επιβάλλεται η υπόμνηση ότι, πρώτον, αφού κατέληξε στο ότι δεν υπήρχε σχέση αιτιότητας μεταξύ των εμποδίων στο εμπόριο που κατήγγειλε η FICF και των δυσμενών για τις συναλλαγές συνεπειών, η Επιτροπή, με την έκθεση σχετικά με την έρευνα, εξέτασε το επιχείρημα που προβλήθηκε με την καταγγελία ότι, στην περίπτωση κατά την οποία η Κοινότητα θα δικαιωνόταν ενώπιον των οργάνων του

ΠΟΕ, η αναστολή των δασμολογικών παραχωρήσεων εκ μέρους των Ηνωμένων Πολιτειών θα έπρεπε να επεκταθεί στο Ηνωμένο Βασίλειο, πράγμα που θα οδηγούσε αναπόφευκτα στην τροποποίηση του καταλόγου των προϊόντων τα οποία πλήττονταν καθόσον, άλλως, το συνολικό ύψος της αναστολής θα υπερέβαινε το ποσό που ενέκρινε το ΟΕΔ (116,8 εκατομμύρια USD). Κατά τις προσφεύγουσες, η παρασκευασμένη μουστάρδα καθώς και τα λοιπά προϊόντα για τα οποία διεξήχθη η διαδικασία έρευνας μπορούσαν επομένως να αποκλειστούν από τον κατάλογο των προϊόντων που υπέβαλαν οι αμερικανικές αρχές στο ΟΕΔ.

153 Δεύτερον, πρέπει να παρατηρηθεί ότι η Επιτροπή, στην έκθεση σχετικά με την έρευνα (σημείο 2.5, σ. 32), απάντησε στο επιχείρημα αυτό ως εξής:

«Πάντως, το αποτέλεσμα μιας υποθέσεως που φέρεται ενώπιον των οργάνων του ΠΟΕ δεν είναι καταρχάς βέβαιο, επειδή δεν υπάρχει προηγούμενο ως προς τα εν λόγω ζητήματα. Επιπλέον, η σύνθεση του καταλόγου των προϊόντων στα οποία επιβάλλεται 100 % πρόσθετος δασμός εμπίπτει στην αρμοδιότητα των αμερικανικών αρχών. Δεν υπάρχει καμιά εγγύηση (τούτο θα μπορούσε ακόμη να θεωρηθεί ως εξαιρετικά απίθανο) ότι οι αμερικανικές αρχές θα αφαιρούσαν από τον κατάλογο τα προϊόντα του καταγγέλλοντος. Εξάλλου, η επέκταση του μέτρου στο τυρί roquefort, στο φουαγκρά ή στα ασκαλώνια καταγωγής Ηνωμένου Βασιλείου δεν θα είχε κανένα αποτέλεσμα επί του statu quo καθόσον τα προϊόντα αυτά δεν εξάγονται από το Ηνωμένο Βασίλειο.»

154 Το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι η ανάλυση που αναπτύσσεται στην έκθεση σχετικά με την έρευνα, προκειμένου να δοθεί απάντηση στο επιχείρημα που ανέπτυξε η προσφεύγουσα και τα ενδιαφερόμενα μέρη, δεν είναι πλημμελής λόγω προφανούς σφάλματος εκτιμήσεως.

155 Καταρχάς, όπως τονίσθηκε με την έκθεση σχετικά με την έρευνα και όπως υπέμνησε η Επιτροπή κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ακόμη και αν υποτεθεί ότι η Κοινότητα είχε αναλάβει επιτυχώς δράση ενώπιον των οργάνων του ΠΟΕ, η ενδεχόμενη τροποποίηση του καταλόγου των προϊόντων που υπόκεινται στην αναστολή των δασμολογικών παραχωρήσεων που πραγματοποιούν οι Ηνωμένες Πολιτείες εμπίπτει στην αρμοδιότητα των αμερικανικών αρχών. Συναφώς, πρέπει να παρατηρηθεί ότι, με τη διαιτητική απόφαση της 12ης Ιουλίου 1999 (WT/DS26/

ARB), αναφερθείσα στη σκέψη 17 ανωτέρω και επιβεβαιωθείσα από το ΟΕΔ, οι διαιτητές ανέφεραν σαφώς ότι, βάσει των διατάξεων του άρθρου 22 του μνημονίου συμφωνίας, δεν είχαν αρμοδιότητα να προσδιορίσουν τον οριστικό κατάλογο των προϊόντων που μπορεί να υποβληθεί για την αναστολή των δασμολογικών παραχωρήσεων. Όμως, οι προσφεύγουσες ούτε προέβαλαν ούτε, κατά μείζονα λόγο, κατέδειξαν ότι η Κοινότητα μπορούσε να έχει μια τέτοια αρμοδιότητα.

156 Το Πρωτοδικείο παρατηρεί εν συνεχεία ότι, το ότι ο αμερικανικός κατάλογος περιλαμβάνει προϊόντα καταγωγής Ηνωμένου Βασιλείου ουδόλως σημαίνει ότι τα προϊόντα των προσφευγουσών θα αποσύρονταν από τον κατάλογο αυτόν. Πράγματι, είναι εξίσου πιθανό και εύλογο να φανταστεί κανείς ότι άλλα προϊόντα ή υποπροϊόντα της δασμολογικής ονοματολογίας μπορούν να αποσυρθούν από τον κατάλογο, ενώ τηρείται το ανώτατο ποσό των 116,8 εκατομμυρίων USD, που επιτρέπει το ΟΕΔ.

157 Τέλος, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι οι προσφεύγουσες δεν προβάλλουν κανένα αποδεικτικό στοιχείο που να στηρίζει την ύπαρξη προφανούς σφάλματος εκτιμήσεως, αλλά προσάπτουν αποκλειστικά στην Επιτροπή ότι δεν εξέτασε την πιθανότητα αποσύρσεως των προϊόντων τους. Εκτός του ότι ο ισχυρισμός αυτός δεν είναι ακριβής, καθόσον η έκθεση σχετικά με την έρευνα απάντησε στην αιτίαση που προβλήθηκε με την καταγγελία της FICF, απορρίπτοντάς την, η ανάλυση που έγινε με την έκθεση σχετικά με την έρευνα δεν μπορεί, εν πάση περιπτώσει, να αποτελέσει προφανές σφάλμα εκτιμήσεως εκ μέρους της Επιτροπής, λαμβανομένου υπόψη του υποθετικού χαρακτήρα της καταστάσεως που εξετάζουν οι προσφεύγουσες.

158 Κατά συνέπεια, το πρώτο σκέλος του παρόντος λόγου πρέπει να απορριφθεί.

Επί του δευτέρου σκέλους του έκτου λόγου, που στηρίζεται στο προφανές σφάλμα εκτιμήσεως σχετικά με την απόδοση του πρόσθετου δασμού που καταβλήθηκε αχρεωστήτως

— Επιχειρήματα των διαδίκων

159 Ως προς τη δυνατότητα να απαιτήσουν την απόδοση των δασμών που εισέπραξαν οι αμερικανικές αρχές έως τη στιγμή της ενδεχόμενης καταδίκης των Ηνωμένων

Πολιτειών εκ μέρους του ΠΟΕ, οι προσφεύγουσες εκπλήσσονται καταρχάς από το ότι η Επιτροπή, απορρίπτοντας το επιχείρημα αυτό που προβλήθηκε με την καταγγελία για τον λόγο ότι η αμερικανική νομοθεσία δεν προσδίδει άμεσο αποτέλεσμα στις συμφωνίες του ΠΟΕ και αποκλείει τις προσφυγές των ιδιωτών που στηρίζονται στις συμφωνίες αυτές, τοποθετήθηκε επί της ερμηνείας αλλοδαπής νομοθεσίας, πράγμα που υπερβαίνει τις αρμοδιότητές της. Εν συνεχεία, οι προσφεύγουσες φρονούν ότι η αμερικανική νομοθεσία δεν εμποδίζει τους ιδιώτες να ασκήσουν διοικητικές προσφυγές προκειμένου να επιτύχουν την απόδοση των αχρεωστήτως εισπραχθέντων δασμών. Οι προσφεύγουσες επικαλούνται συναφώς την έκθεση της ειδικής ομάδας της 15ης Ιουλίου 2002, σχετικά με το άρθρο 129 C, 1, του αμερικανικού νόμου επί των συμφωνιών του Γύρου της Ουρουγουάης (Uruguay Round Agreements Act), που επιβεβαιώνει ότι οι αμερικανικές αρχές μπορούν να λάβουν υπόψη τις συστάσεις που εκδίδουν τα όργανα του ΠΟΕ. Κατά συνέπεια, οι προσφεύγουσες θεωρούν ότι, αντίθετα προς ό,τι συνήγαγε η Επιτροπή με την έκθεσή της σχετικά με την έρευνα, η επιστροφή των εισπραχθέντων από τις αμερικανικές αρχές δασμών είναι πιθανή.

160 Η Επιτροπή παραπέμπει, κατ' ουσίαν, στη θέση της που ανέπτυξε σχετικά με το πρώτο σκέλος του παρόντος λόγου.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

161 Επιβάλλεται η παρατήρηση ότι η αρχή επί της οποίας στηρίζεται αυτό το σκέλος του λόγου έχει ως βάση την υπόθεση ότι, κατόπιν της ενδεχόμενης αποφάσεως των οργάνων του ΠΟΕ με την οποία θα δικαιώνεται η Κοινότητα, οι Ηνωμένες Πολιτείες θα επεκτείνουν την αναστολή των δασμολογικών ποσοστώσεων στο σύνολο των κρατών μελών, πράγμα που θα είχε ως συνέπεια την απόσυρση των προϊόντων των προσφευγουσών από τον αμερικανικό κατάλογο, αυτή δε η απόσυρση θα είχε ως συνέπεια ότι οι προσφεύγουσες θα μπορούν να ζητήσουν την απόδοση του πρόσθετου δασμού που κατέβαλαν μέχρι τότε στις αμερικανικές αρχές.

162 Όμως, στο μέτρο που η υπόθεση αυτή εξαρτάται από εκείνην που το Πρωτοδικείο παραμέρισε στο πρώτο σκέλος του παρόντος λόγου, αυτή στερείται οποιασδήποτε βάσεως.

163 Επιπροσθέτως, χωρίς να χρειάζεται να επιλυθεί το ζήτημα της ερμηνείας της αμερικανικής νομοθεσίας και πρακτικής στην οποία προέβη η Επιτροπή, επιβάλλεται η παρατήρηση ότι η έκθεση σχετικά με την έρευνα αντέκρουσε επίσης τη θέση της καταγγέλλουσας και των ενδιαφερομένων μερών με το αιτιολογικό ότι ο διακανονισμός των διαφορών του ΠΟΕ στηρίζεται στην αρχή της ex nunc συμμορφώσεως προς τους κανόνες της ΓΣΔΕ (GATT) του 1994, η οποία απορρέει από το άρθρο 19, παράγραφος 1, του μνημονίου συμφωνίας. Δεδομένου ότι η εκτίμηση αυτή δεν αμφισβητήθηκε από τις προσφεύγουσες, επιβάλλεται επομένως να συναχθεί ότι, έστω και αν υποτεθεί ότι πρέπει να διαπιστωθεί σφάλμα εκτιμήσεως ως προς τη δυνατότητα να ζητηθεί η επιστροφή των αχρεωστήτως εισπραχθέντων δασμών, το σφάλμα αυτό εν πάση περιπτώσει δεν έθιξε τη νομιμότητα της προσβαλλόμενης αποφάσεως. Συγκεκριμένα, αφενός, το σφάλμα αυτό δεν επηρεάζει την έλλειψη σχέσεως αιτιότητας μεταξύ των καταγγελθέντων εμποδίων στο εμπόριο και των δυσμενών για τις συναλλαγές συνεπειών που διαπιστώθηκε με την προσβαλλόμενη απόφαση· αφετέρου, δεν θίγει την εκτίμηση του ενδεχόμενου συμφέροντος της Κοινότητας προς λήψη μέτρου εντός του πλαισίου του ΠΟΕ, δεδομένου ότι ένα τέτοιο μέτρο δεν έχει ως αντικείμενο και δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την αναδρομική επιστροφή των δασμών που καταβλήθηκαν στις αρχές ενός τρίτου κράτους εκ μέρους των κοινοτικών επιχειρήσεων των οποίων τα προϊόντα υπόκεινται στο μέτρο της αναστολής των δασμολογικών παραχωρήσεων εκ μέρους του κράτους αυτού.

164 Επομένως, το δεύτερο σκέλος του έκτου λόγου καθώς και ο λόγος αυτός στο σύνολό του πρέπει να απορριφθεί.

Επί του εβδόμου λόγου, που αντλείται από την προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας

Επιχειρήματα των διαδίκων

165 Στα πλαίσια του λόγου αυτού, οι προσφεύγοντες προσάπτουν στην Επιτροπή ότι δεν τους έδωσε τη δυνατότητα να προβάλουν την άποψή τους ως προς τα πραγματικά και νομικά στοιχεία που περιλαμβάνονται στην έκθεση σχετικά με την έρευνα, πριν την έκδοση της προσβαλλόμενης αποφάσεως.

166 Στην προκειμένη περίπτωση, οι προσφεύγουσες υπενθυμίζουν ότι η Επιτροπή τους διαβίβασε την έκθεση σχετικά με την έρευνα, αναφέροντας σ' αυτούς ότι η προσβαλλόμενη απόφαση θα εκδοθεί προσεχώς. Κατά τις προσφεύγουσες, η θέση αυτή άφηνε να νοηθεί ότι, από της διαβιβάσεως της εκθέσεως σχετικά με την έρευνα, η προσβαλλόμενη απόφαση είχε ήδη ληφθεί και, επομένως, η Επιτροπή δεν τους άφηνε καμιά δυνατότητα να προβάλουν την άποψή τους επί των στοιχείων που περιλαμβάνονταν στην εν λόγω έκθεση. Αυτή η θέση επιβεβαιώθηκε από την Επιτροπή με το από 4 Ιουνίου 2002 έγγραφό της που απευθύνθηκε στον σύμβουλο των προσφευγουσών. Όμως, μολονότι οι προσφεύγουσες δέχονται, αφενός, ότι η καταγγέλλουσα πληροφορήθηκε το αποτέλεσμα της διαδικασίας έρευνας και, αφετέρου, καμιά διάταξη του κανονισμού 3286/94 δεν προβλέπει τη διαβίβαση πληροφοριών στα άλλα ενδιαφερόμενα μέρη μετά το τέλος της διαδικασίας έρευνας, θεωρούν ωστόσο ότι, βάσει της θεμελιώδους αρχής του σεβασμού των δικαιωμάτων άμυνας, όπως αυτή καθιερώθηκε ειδικότερα στο πλαίσιο διοικητικών διαφορών αντιντάμπινγκ, η Επιτροπή όφειλε να τους παράσχει τη δυνατότητα να απαντήσουν στα επιχειρήματα που προβλήθηκαν με την έκθεση σχετικά με την έρευνα. Το γεγονός ότι οι προσφεύγουσες τήρησαν τις «επαφές» με τις υπηρεσίες της Επιτροπής δεν αναιρεί το συμπέρασμα αυτό, καθόσον οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι, σε καμιά στιγμή πριν την έγκριση της εκθέσεως σχετικά με την έρευνα, δεν είχαν τη δυνατότητα να γνωρίζουν με ακρίβεια την πραγματική και νομική βάση της θέσεως της Επιτροπής.

167 Η Επιτροπή αντιτάσσει ότι το σύνολο των επιχειρημάτων αυτών δεν είναι λυσιτελές. Συγκεκριμένα, κατ' αυτήν, οι υποχρεώσεις που απορρέουν από το άρθρο 8 του κανονισμού 3286/94 τηρήθηκαν πλήρως στην προκειμένη περίπτωση. Μολονότι οι προσφεύγουσες είχαν τη δυνατότητα να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους κατά τη διάρκεια της διαδικασίας έρευνας, το γεγονός ότι, όπως αναφέρουν οι προσφεύγουσες, δεν είχαν τη δυνατότητα να κάνουν χρήση του «δικαιώματος απαντήσεως» πριν την έκδοση της προσβαλλόμενης αποφάσεως απορρέει από την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 8 του κανονισμού 3286/94.

168 Επιπροσθέτως, αναφερόμενη στη νομολογία που αναπτύχθηκε στο πλαίσιο ζητημάτων αντιντάμπινγκ, η Επιτροπή διευκρινίζει ότι αυτό που προέχει είναι το ότι οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις μπορούν να καταστήσουν γνωστή την άποψή τους επί της πραγματικότητας και της λυσιτέλειας των προβαλλόμενων πραγματικών περιστατικών, καθώς και επί των αποδεικτικών στοιχείων που γίνονται δεκτά. Όμως, μεταφέροντας τη νομολογία αυτή στην προκειμένη περίπτωση, η Επιτροπή φρονεί ότι σεβάστηκε τα δικαιώματα άμυνας των προσφευγουσών. Εξάλλου,

αντίθετα προς ό,τι διατείνονται οι προσφεύγουσες, η καταγγέλλουσα είχε όλον τον χρόνο να κοινοποιήσει τις παρατηρήσεις της μεταξύ της ημερομηνίας που της διαβιβάστηκε η έκθεση σχετικά με την έρευνα, στις 23 Απριλίου 2002, και της ημερομηνίας κατά την οποία εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση, στις 9 Ιουλίου 2002.

169 Επιπροσθέτως, η Επιτροπή παρατηρεί ότι οι προσφεύγουσες δεν προέβαλαν έλλειψη νομιμότητας του άρθρου 8 του κανονισμού 3286/94, με αιτιολογικό την παραβίαση της θεμελιώδους αρχής των δικαιωμάτων άμυνας.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

170 Επιβάλλεται καταρχάς να υπομνησθεί ότι η αρχή σεβασμού των δικαιωμάτων άμυνας είναι θεμελιώδης αρχή του κοινοτικού δικαίου (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις του Δικαστηρίου της 17ης Οκτωβρίου 1989, 85/87, Dow Benelux κατά Επιτροπής, Συλλογή 1989, σ. 3137, σκέψη 25· της 27ης Ιουνίου 1991, C-49/88, Al-Jubail Fertilizer κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1991, σ. I-3187, σκέψη 15, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 18ης Δεκεμβρίου 1997, Τ-159/94 και Τ-160/94, Ajinomoto και NutraSweet κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1997, σ. II-2461, σκέψη 81).

171 Εξάλλου, στη γενική οικονομία του κανονισμού 3286/94, η εξεταστική διαδικασία και το ενδεχόμενο μέτρο προς το συμφέρον της Κοινότητας που θεσπίζεται με το πέρας της διαδικασίας αυτής δεν στρέφονται κατά τρίτης χώρας που θέσπισε ή διατήρησε εμπόδια στο εμπόριο. Μια καταγγέλλουσα επιχείρηση βάσει του κανονισμού 3286/94 δεν μπορεί επομένως να επικαλείται τον σεβασμό των δικαιωμάτων άμυνας παρά μόνον υπό τις προϋποθέσεις που εξειδικεύει ο κανονισμός αυτός, εκτός αν οι εν λόγω προϋποθέσεις θεωρηθούν καθαυτό ως θίγουσες τη γενική αρχή που θέλουν να διευκρινίσουν.

172 Συναφώς, παρατηρείται ότι το άρθρο 8, παράγραφος 4, στοιχείο α', του κανονισμού 3286/94 ορίζει ότι «[ο]ι καταγγέλλοντες και οι ενδιαφερόμενοι εξαγωγείς και εισαγωγείς, καθώς και οι εκπρόσωποι της ή των κυριοτέρων ενδιαφερομένων χωρών δύνανται να λαμβάνουν γνώση όλων των πληροφοριακών στοιχείων που έχουν τεθεί στη διάθεση της Επιτροπής, πλην των εγγράφων εσωτερικής χρήσης της Επιτροπής και των κατά τόπους διοικητικών υπηρεσιών, υπό την προϋπόθεση ότι τα εν λόγω πληροφοριακά στοιχεία έχουν χρησιμότητα για την προστασία των συμφερόντων τους, δεν είναι εμπιστευτικού χαρακτήρα κατά την έννοια του άρθρου 9 και χρησιμοποιούνται από την Επιτροπή στο πλαίσιο της εξεταστικής διαδικασίας», και ότι «[τ]α ενδιαφερόμενα πρόσωπα απευθύνουν γραπτή αίτηση στην Επιτροπή, στην οποία προσδιορίζουν τα ζητούμενα πληροφοριακά στοιχεία». Επιπλέον, η ίδια παράγραφος, στοιχείο β', αναφέρει ότι «[ο]ι καταγγέλλοντες και οι ενδιαφερόμενοι εξαγωγείς και εισαγωγείς, καθώς και οι εκπρόσωποι της ή των κυριότερων ενδιαφερομένων χωρών δύνανται να ζητούν να ενημερωθούν σχετικά με τα βασικά πραγματικά περιστατικά και με το σκεπτικό που έχει προκύψει από τη διαδικασία [έρευνας]». Το άρθρο 8, παράγραφος 8, του κανονισμού 3286/94 επιβάλλει στην Επιτροπή, μετά την περάτωση της έρευνας, να υποβάλει έκθεση στην Επιτροπή που αναφέρει το άρθρο 7 του κανονισμού.

173 Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει ότι ο κανονισμός 3286/94 παρέχει στους καταγγέλλοντες, στους ενδιαφερόμενους εξαγωγείς και εισαγωγείς καθώς και στους αντιπροσώπους της ή των ενδιαφερομένων χωρών δικαίωμα πληροφορήσεως, που υπόκειται στις προϋποθέσεις του άρθρου 8, παράγραφος 4, στοιχεία α' και β', δικαίωμα το οποίο ειδικότερα πρέπει να συμβιβάζεται με την υποχρέωση των κοινοτικών οργάνων να τηρούν το επιχειρηματικό απόρρητο. Τα ίδια αυτά πρόσωπα μπορούν να ζητήσουν να ενημερωθούν σχετικά με τα κυριότερα πραγματικά περιστατικά και το σκεπτικό που έχει προκύψει από τη διαδικασία έρευνας.

174 Στην προκειμένη περίπτωση, δεν αμφισβητείται ότι η μη εμπιστευτική έκθεση σχετικά με την έρευνα διαβιβάστηκε στις προσφεύγουσες κατόπιν της γνώμης της συμβουλευτικής επιτροπής και πριν την έκδοση της προσβαλλόμενης αποφάσεως. Με την ευκαιρία αυτή, οι προσφεύγουσες είχαν τη δυνατότητα να προβάλουν τις απόψεις τους. Πάντως, οι προσφεύγουσες θεώρησαν, στο μέτρο που η Επιτροπή τούς ανακοίνωσε συγχρόνως ότι η προσβαλλόμενη απόφαση θα εκδοθεί προσεχώς, ότι η θέση της Επιτροπής είχε ήδη καθοριστεί κατά τη στιγμή διαβιβάσεως της εκθέσεως αυτής. Επομένως, συνήγαγαν ότι οι ενδεχόμενες παρατηρήσεις τους δεν

θα είχαν καμιά επίδραση στη θέση του κοινοτικού οργάνου. Κατ' ουσίαν, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η Επιτροπή όφειλε να τους είχε διαβιβάσει το σχέδιο της εκθέσεως σχετικά με την έρευνα προκειμένου να μπορέσουν να διατυπώσουν επωφελώς τις παρατηρήσεις τους πριν τη διαβίβασή της στη συμβουλευτική επιτροπή ή, τουλάχιστον, να τις πληροφορήσει αυτεπαγγέλτως ως προς τα κυριότερα πραγματικά περιστατικά και το σκεπτικό που προέκυπτε από τη διαδικασία έρευνας.

175 Ωστόσο, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι καμιά διάταξη του κανονισμού 3286/94 δεν επιβάλει στην Επιτροπή να διαβιβάσει στα πρόσωπα που αναφέρει το άρθρο 8, παράγραφος 4, του κανονισμού αυτού το προσχέδιο της εκθέσεως σχετικά με την έρευνα προτού αυτή υποβληθεί στη συμβουλευτική επιτροπή, προκειμένου τα πρόσωπα αυτά να διατυπώσουν τις ενδεχόμενες παρατηρήσεις τους προς το κοινοτικό όργανο, ούτε να πληροφορήσει τα πρόσωπα αυτά αυτεπαγγέλτως για τα κυριότερα πραγματικά περιστατικά και το σκεπτικό που προκύπτει από τη διαδικασία έρευνας.

176 Αντιθέτως, επιβάλλεται η υπόμνηση ότι το άρθρο 8, παράγραφος 4, στοιχεία α' και β', του κανονισμού 3286/94 επιβάλλει στα πρόσωπα που αναφέρει η διάταξη αυτή να υποβάλουν αίτηση παροχής πληροφοριών στην Επιτροπή. Όσον αφορά τα πληροφοριακά στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν κατά τη διαδικασία έρευνας [που αναφέρει το στοιχείο α'], η αίτηση αυτή πρέπει να απευθύνεται γραπτώς στην Επιτροπή, να είναι αιτιολογημένη και να προσδιορίζει τα αιτούμενα πληροφοριακά στοιχεία. Στην περίπτωση που με την αίτηση ζητούνται τα κυριότερα πραγματικά περιστατικά και το σκεπτικό που προκύπτει από τη διαδικασία έρευνας [που αναφέρει το στοιχείο β'] ο κανονισμός δεν επιβάλλει καμιά ειδικότερη διατύπωση και καμιά προϋπόθεση που πρέπει να πληροί η αίτηση αυτή.

177 Στην προκειμένη περίπτωση όμως, οι προσφεύγουσες ουδέποτε ισχυρίστηκαν ότι υπέβαλαν στην Επιτροπή αίτηση παροχής πληροφοριών, κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 3286/94, πριν την έγκριση της εκθέσεως σχετικά με την έρευνα. Επιπλέον, όπως ορθώς παρατήρησε η Επιτροπή, οι προσφεύγουσες ουδέποτε προέβαλαν την έλλειψη νομιμότητας των διατάξεων του άρθρου 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 3286/94.

178 Επιβάλλεται επίσης να παρατηρηθεί ότι οι προσφεύγουσες δέχθηκαν με τα υπομνήματά τους ότι είχαν ενημερωθεί σχετικά με την εξέλιξη και τον προσανατολισμό της διαδικασίας έρευνας, είχαν τη δυνατότητα να διατυπώσουν τη γνώμη τους προφορικά ως προς το αποτέλεσμά της και ενημερώθηκαν, πριν την έγκριση της εκθέσεως σχετικά με την έρευνα, ότι η Επιτροπή θεωρούσε ότι δεν υπήρχε δυσμενής για τις συναλλαγές συνέπεια, κατά την έννοια του κανονισμού 3286/94, στη συγκεκριμένη περίπτωση. Επομένως, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι οι προσφεύγουσες ήσαν σε θέση να προβάλουν την άποψή τους ως προς την εξέλιξη και τον προσανατολισμό της διαδικασίας έρευνας και, εν πάση περιπτώσει, επί ενός των θεμελιωδών της στοιχείων και να υπερασπιστούν τα συμφέροντά τους. Ασφαλώς, στο πλαίσιο της προσφυγής τους, οι προσφεύγουσες υποστήριξαν ότι τα πληροφοριακά αυτά στοιχεία ήσαν πολύ γενικά για να γίνονται σεβαστά τα διαδικαστικά τους δικαιώματα. Πάντως, από τη δικογραφία δεν προκύπτει ότι οι προσφεύγουσες, πριν το τέλος της διαδικασίας έρευνας, ζήτησαν από την Επιτροπή να διευκρινίσει τα πληροφοριακά αυτά στοιχεία, γραπτώς, ενδεχομένως, ειδικότερα όσον αφορά τα κυριότερα πραγματικά περιστατικά και τους λόγους, περιλαμβανομένων και των νομικών, που προέκυπταν από τη διαδικασία έρευνας, σύμφωνα με το άρθρο 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 3286/94. Με την ευκαιρία αυτή, δεδομένου ότι η Επιτροπή υπέχει την υποχρέωση να απαντήσει με επιμέλεια στην αίτηση παροχής πληροφοριών, οι προσφεύγουσες ήταν σε θέση να προβάλουν επωφελώς τις απόψεις τους επί των στοιχείων που περιλαμβάνονταν στην απάντηση της Επιτροπής. Στο μέτρο που οι προσφεύγουσες ουδέποτε ισχυρίστηκαν ότι υπέβαλαν μια τέτοια αίτηση, αυτές δεν μπορούν να προσάπτουν στην Επιτροπή στο πλαίσιο της παρούσας προσφυγής ότι δεν τους έδωσε τη δυνατότητα να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους επί των πραγματικών και νομικών στοιχείων που προέκυπταν από τη διαδικασία έρευνας. Άλλωστε, το γεγονός ότι το δικαίωμα να ενημερωθούν ως προς τα κυριότερα πραγματικά περιστατικά και το σκεπτικό που προκύπτει από τη διαδικασία έρευνας εξαρτάται από την προϋπόθεση –και τη μόνη προϋπόθεση– ότι οι προσφεύγουσες υποβάλλουν σχετική αίτηση στην Επιτροπή δεν θίγει, καθαυτή, την υπεράσπιση των συμφερόντων τους, δεδομένου ότι η αίτηση αυτή δεν υπόκειται, επιπροσθέτως, σε καμιά ειδικότερη διατύπωση.

179 Εξάλλου, από την έκθεση σχετικά με την έρευνα προκύπτει ότι η Επιτροπή εξέτασε τα διάφορα επιχειρήματα που υποβλήθηκαν με την καταγγελία και απάντησε σ' αυτά. Εξέτασε επίσης την κατάσταση των άλλων προϊόντων πλην της παρασκευασμένης μουστάρδας, τα οποία φέρονται ότι επηρεάζονται κατά τον ίδιο τρόπο από τα αμερικανικά μέτρα κατόπιν της συμμετοχής των ενδιαφερομένων οργανώσεων

στη διαδικασία έρευνας, οι οποίες, όπως προκύπτει από την έκθεση σχετικά με την έρευνα και χωρίς αυτό να αμφισβητείται από τις προσφεύγουσες, συνεργάστηκαν στη διαδικασία αυτή.

180 Για το σύνολο των προεκτεθέντων, επιβάλλεται ο έβδομος λόγος να απορριφθεί.

Επί του ογδόου λόγου, που στηρίζεται στην παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 8, του κανονισμού 3286/94 και την παράβαση του καθήκοντος επιμελείας της Επιτροπής

181 Ο λόγος αυτός στηρίζεται σε δύο σκέλη, το πρώτο σκέλος αντλείται από την παράβαση της προθεσμίας που προβλέπει το άρθρο 8, παράγραφος 8, του κανονισμού 3286/94. Το δεύτερο σκέλος αντλείται από την παράβαση του καθήκοντος επιμελείας εκ μέρους της Επιτροπής ως προς την προθεσμία που παρήλθε μεταξύ του τέλους της διαδικασίας διαβουλεύσεως της Επιτροπής του άρθρου 7 του κανονισμού 3286/94 και της εκδόσεως της προσβαλλόμενης αποφάσεως.

Επί του πρώτου σκέλους του ογδόου λόγου, που αντλείται από την παράβαση της προθεσμίας που προβλέπει το άρθρο 8, παράγραφος 8, του κανονισμού 3286/94

— Επιχειρήματα των διαδίκων

182 Οι προσφεύγουσες υπενθυμίζουν ότι, κατά το άρθρο 8, παράγραφος 8, του κανονισμού 3286/94, η Επιτροπή θα έπρεπε κανονικά να διαβιβάσει την έκθεσή της σχετικά με την έρευνα στην επιτροπή του άρθρου 7 του ίδιου κανονισμού εντός

προθεσμίας πέντε μηνών μετά την ανακοίνωση περί κινήσεώς της διαδικασίας, εκτός αν η περιπλοκότητα της έρευνας δικαιολογεί την παράταση της προθεσμίας αυτής σε επτά μήνες. Κατά τις προσφεύγουσες, η προθεσμία των επτά μηνών δεν επιδέχεται καμιά παρέκκλιση και η ύπαρξή της αποβλέπει στο να διασφαλίζει στις καταγγέλλουσες επιχειρήσεις τη γρήγορη απάντηση ως προς την έκβαση του φακέλου που υποβλήθηκε στην Επιτροπή. Όμως, στο μέτρο που, στην προκειμένη περίπτωση, η Επιτροπή όντως θεώρησε ότι η πολυπλοκότητα της έρευνας επέβαλλε την παράταση της προθεσμίας στους επτά μήνες και η Επιτροπή έλαβε την έκθεση σχετικά με την έρευνα μόλις στις 27 Μαρτίου 2002, δηλαδή επτά μήνες και είκοσι επτά ημέρες μετά την ανακοίνωση περί κινήσεως της διαδικασίας, οι προσφεύγουσες θεωρούν ότι η Επιτροπή παρέβη το άρθρο 8, παράγραφος 8, του κανονισμού 3286/94.

183 Η Επιτροπή θεωρεί ότι η προθεσμία για την περάτωση της διαδικασίας δεν είναι παράλογη, αν ληφθεί υπόψη η περιπλοκότητα του τομέα στον οποίο εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση και αν ληφθεί υπόψη η φροντίδα της να εξετάσει όλα τα επιχειρήματα των διαφόρων παρεμβάντων προτού περατωθεί η διαδικασία. Η Επιτροπή υπενθυμίζει επίσης ότι διεξήγαγε την εν λόγω διαδικασία με πνεύμα ειλικρινούς συνεργασίας, ενημερώνοντας το σύνολο των ενδιαφερομένων μερών.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

184 Προκαταρκτικά, επιβάλλεται η υπόμνηση ότι το άρθρο 8, παράγραφος 8, του κανονισμού 3286/94 ορίζει:

«Μετά την περάτωση της έρευνας, η Επιτροπή υποβάλλει σχετική έκθεση στην επιτροπή. Η έκθεση πρέπει υπό κανονικές συνθήκες να υποβάλλεται εντός πέντε μηνών από την ανακοίνωση της έναρξης της διαδικασίας, εκτός αν η εξέταση χαρακτηρίζεται από τέτοια περιπλοκότητα, ώστε να δικαιολογείται η παράταση από την Επιτροπή της εν λόγω προθεσμίας στους επτά μήνες.»

185 Στην προκειμένη περίπτωση, οι προσφεύγουσες δεν αμφισβητούν ότι η έρευνα στην οποία προέβη η Επιτροπή ήταν περίπλοκη και επέβαλλε την παράταση της προθεσμίας σε επτά μήνες. Δεν αμφισβητείται επίσης ότι η έκθεση σχετικά με την έρευνα διαβιβάστηκε στην επιτροπή του άρθρου 7 του κανονισμού 3286/94 επτά μήνες και είκοσι επτά ημέρες μετά την ανακοίνωση για την έναρξη της διαδικασίας έρευνας. Επομένως, υπήρξε υπέρβαση της επτάμηνης προθεσμίας που προβλέπει το άρθρο 8, παράγραφος 8, του κανονισμού 3286/94.

186 Πάντως, επιβάλλεται να εξακριβωθεί αν μια τέτοια υπέρβαση της προθεσμίας που προβλέπει το άρθρο 8, παράγραφος 8, του κανονισμού 3286/94 μπορεί να συνεπάγεται την ακύρωση της προσβαλλόμενης αποφάσεως.

187 Επιβάλλεται καταρχάς να διευκρινιστεί ότι, ενώ η υπέρβαση μιας επιτακτικής προθεσμίας συνεπάγεται την ακυρότητα κάθε πράξεως που εκδίδεται εκπρόθεσμα, η υπέρβαση μιας προθεσμίας καθαρά ενδεικτικής δεν μπορεί, καταρχήν, να συνεπάγεται την ακύρωση της εκδοθείσας εκπρόθεσμα πράξεως (βλ., υπό το πνεύμα αυτό και κατ' αναλογία, απόφαση του Πρωτοδικείου της 2ας Μαΐου 1995, Τ-163/94 και Τ-165/94, NTN Corporation και Koyo Seiko κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1995, σ. II-1381, σκέψη 119, και την παρατιθέμενη νομολογία).

188 Εν συνεχεία, όσον αφορά τη φύση της προθεσμίας του άρθρου 8, παράγραφος 8, του κανονισμού 3286/94, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η χρήση του υποθετικού λόγου και των λέξεων «υπό κανονικές συνθήκες» στη δεύτερη περίοδο της διατάξεως αυτής επιτρέπει να θεωρηθεί ότι η προβλεπόμενη προθεσμία των πέντε μηνών για την υποβολή της εκθέσεως σχετικά με την έρευνα είναι ενδεικτική (βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση NTN Corporation και Koyo Seiko κατά Συμβουλίου, προπαρατεθείσα, σκέψη 119).

189 Το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι η προθεσμία για την υποβολή της εκθέσεως σχετικά με την έρευνα δεν μπορεί να αλλοιωθεί εφόσον η Επιτροπή φρονεί ότι η περιπλοκότητα της έρευνας δικαιολογεί την παράταση της προθεσμίας αυτής σε επτά μήνες. Πράγματι, επιβάλλεται η παρατήρηση ότι η επτάμηνη προθεσμία στην οποία αναφέρεται το άρθρο 8, παράγραφος 8, του κανονισμού 3286/94 συνιστά αποκλειστικά, στην περίπτωση μιας αποκαλούμενης «περίπλοκης» έρευνας, την παράταση της αρχικής πεντάμηνης προθεσμίας που προβλέπεται στην περίπτωση μιας αποκαλούμενης «απλής ή κανονικής» έρευνας. Το τέλος της δεύτερης περιόδου του άρθρου 8, παράγραφος 8, του κανονισμού 3286/94 αναφέρει, πράγματι, ότι πρόκειται για «παράταση της προθεσμίας στους επτά μήνες». Η διατύπωση αυτή επαναλαμβάνεται επίσης στις άλλες γλωσσικές αποδόσεις του κανονισμού 3286/94. Επομένως, στο μέτρο που η προθεσμία για τη διαβίβαση της εκθέσεως σχετικά με την έρευνα είναι αποκλειστικά ενδεικτική στην περίπτωση έρευνας που χαρακτηρίζεται ως «απλή ή κανονική», δεν μπορεί να συμβαίνει διαφορετικά στην περίπτωση μιας έρευνας που χαρακτηρίζεται «περίπλοκη», εφόσον πρόκειται απλώς για παράταση της αρχικής προθεσμίας.

190 Τούτου δοθέντος, το Πρωτοδικείο φρονεί ότι η Επιτροπή δεν μπορεί να καθυστερεί την υποβολή της εκθέσεως σχετικά με την έρευνα πέρα από ένα εύλογο χρονικό διάστημα (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση NTN Corporation και Koyo Seiko κατά Συμβουλίου, προπαρατεθείσα), δεδομένου ότι το γεγονός αυτό, πράγματι, είναι ικανό να συμβάλει στην καθυστέρηση εκδόσεως της αποφάσεως για την περάτωση της διαδικασίας έρευνας.

191 Πάντως, στην προκειμένη περίπτωση, η υπέρβαση κατά είκοσι επτά ημέρες της ενδεικτικής προθεσμίας των επτά μηνών που προβλέπει το άρθρο 8, παράγραφος 8, του κανονισμού 3286/94 δεν συνιστά παράβαση της εύλογης προθεσμίας.

192 Επομένως, επιβάλλεται να απορριφθεί το πρώτο σκέλος του όγδοου λόγου.

Επί του δευτέρου σκέλους του ογδόου λόγου, που αντλείται από την παράβαση του καθήκοντος επιμελείας της Επιτροπής όσον αφορά το χρονικό διάστημα που παρήλθε μεταξύ του τέλους της διαδικασίας διαβουλεύσεως της Επιτροπής του άρθρου 7 του κανονισμού 3286/94 και της εκδόσεως της προσβαλλόμενης αποφάσεως

— Επιχειρήματα των διαδίκων

193 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η Επιτροπή παρέβη το καθήκον επιμελείας που της επέβαλλε να εκδώσει την προσβαλλόμενη απόφαση πολύ πιο γρήγορα από ό,τι το έπραξε, κατόπιν της διαβουλεύσεως της επιτροπής του άρθρου 7 του κανονισμού 3286/94. Συγκεκριμένα, κατά τις προσφεύγουσες, η προσβαλλόμενη απόφαση εκδόθηκε τρεις μήνες μετά το τέλος της διαδικασίας διαβουλεύσεως. Όμως, αν ληφθεί υπόψη η σημασία της διαδικασίας που προβλέπει ο κανονισμός 3286/94 για τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις και το ήδη πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα που παρήλθε μεταξύ της ανακοινώσεως για την κίνηση της διαδικασίας έρευνας και τη διαβίβαση της εκθέσεως σχετικά με την έρευνα στην επιτροπή, οι προσφεύγουσες θεωρούν ότι η Επιτροπή παρέβη το καθήκον επιμελείας.

194 Η Επιτροπή αντιτάσσει ότι ενήργησε με κάθε δυνατή επιμέλεια σε μια υπόθεση με σημαντικές συνέπειες.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

195 Επιβάλλεται η παρατήρηση ότι, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 7, παράγραφος 4, του κανονισμού 3286/94, η συμβουλευτική επιτροπή διαθέτει οκτώ εργάσιμες ημέρες για να αντιδράσει ως προς την έκθεση σχετικά με την έρευνα που διαβίβασε η Επιτροπή κατ' εφαρμογήν του άρθρου 8, παράγραφος 8, του κανονισμού αυτού.

196 Κατά το άρθρο 11, παράγραφος 1, του κανονισμού 3286/94, η απόφαση της Επιτροπής με την οποία περατούται η διαδικασία έρευνας πρέπει να λαμβάνεται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπει το άρθρο 14 του εν λόγω κανονισμού. Κατά την παράγραφο 2 της διατάξεως αυτής, «[ο] εκπρόσωπος της Επιτροπής υποβάλλει στην επιτροπή σχέδιο της προς λήψη απόφασης» και «[η] επιτροπή συζητεί την υπόθεση εντός προθεσμίας που καθορίζει ο πρόεδρος, ανάλογα με το επείγον της υπόθεσης». Το άρθρο 14, παράγραφος 3, του κανονισμού 3286/94 ορίζει ότι «[η] Επιτροπή εκδίδει απόφαση, την οποία ανακοινώνει στα κράτη μέλη και η οποία αρχίζει να ισχύει μετά από διάστημα δέκα ημερών, υπό την προϋπόθεση ότι κατά το χρονικό αυτό διάστημα κανένα κράτος μέλος δεν έχει παραπέμψει την υπόθεση στο Συμβούλιο».

197 Επομένως, ο κανονισμός 3286/94 δεν προβλέπει ούτε προθεσμία εντός της οποίας η Επιτροπή οφείλει να υποβάλει το σχέδιο αποφάσεως στη συμβουλευτική επιτροπή, κατόπιν της διαδικασίας διαβουλεύσεως επί της εκθέσεως σχετικά με την έρευνα, ούτε προθεσμία μεταξύ της στιγμής κατά την οποία η συμβουλευτική επιτροπή διαβουλεύθηκε επί του σχεδίου αποφάσεως και της στιγμής κατά την οποία η Επιτροπή εκδίδει την απόφαση. Κατά συνέπεια, ο κανονισμός δεν προβλέπει καμιά προθεσμία εντός της οποίας η απόφαση για την περάτωση της διαδικασίας έρευνας, όπως στην προκειμένη περίπτωση η προσβαλλόμενη απόφαση, πρέπει να εκδοθεί κατόπιν της διαβουλεύσεως της επιτροπής του άρθρου 7 του κανονισμού 3286/94.

198 Το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι η σιωπή του κανονισμού 3286/94 επί του ζητήματος αυτού μπορεί να ερμηνευθεί ως η βούληση του κοινοτικού νομοθέτη να αφήσει στην Επιτροπή ορισμένο περιθώριο εκτιμήσεως ως προς την ημερομηνία κατά την οποία πρέπει να εκδοθεί η απόφαση για την περάτωση της διαδικασίας έρευνας, λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των περιστάσεων κάθε περιπτώσεως, ειδικότερα των ενδεχομένων διαβημάτων στα οποία η Επιτροπή σχεδίαζε να προβεί προς τις αρχές του τρίτου ενδιαφερόμενου κράτους, προτού περατώσει τη διαδικασία έρευνας.

199 Πάντως, η αναγνώριση ενός τέτοιου περιθωρίου εκτιμήσεως δεν σημαίνει ότι η Επιτροπή νομιμοποιείται να καθυστερήσει την έκδοση της αποφάσεως που λαμβάνεται βάσει του άρθρου 11, παράγραφος 1, του κανονισμού 3286/94 πέρα από ένα εύλογο χρονικό διάστημα, το οποίο πρέπει να εκτιμάται σε συνάρτηση με

τις ειδικότερες περιστάσεις κάθε περιπτώσεως. Ένα τέτοιο όριο αποβλέπει, πράγματι, όπως υποστήριξαν οι προσφεύγουσες, στην εκπλήρωση του καθήκοντος επιμελείας και της αρχής της χρηστής διοικήσεως που υπέχει η Επιτροπή.

200 Στην προκειμένη περίπτωση, πρέπει να παρατηρηθεί ότι μεταξύ του τέλους της διαδικασίας διαβουλεύσεως της επιτροπής, στις 15 Απριλίου 2002 και της εκδόσεως της προσβαλλόμενης αποφάσεως, στις 9 Ιουλίου 2002, παρήλθαν δύο μήνες και είκοσι τέσσερις ημέρες. Όμως, ένα τέτοιο χρονικό διάστημα δεν είναι παράλογο, αν ληφθεί ειδικότερα υπόψη η υποχρέωση που βαρύνει την Επιτροπή να προβεί στην εσωτερική διαβούλευση των διαφόρων υπηρεσιών της επί του σχεδίου αποφάσεως, τη διαβούλευση των κρατών μελών επί της αποφάσεως, που επιβάλλει το άρθρο 14 του κανονισμού 3286/94, καθώς και η τήρηση επαρκούς προθεσμίας προκειμένου να καταστεί δυνατή η μετάφραση της αποφάσεως προς όλες τις επίσημες γλώσσες της Κοινότητας.

201 Επομένως, το δεύτερο σκέλος του παρόντος λόγου πρέπει να απορριφθεί, καθώς και ο όγδοος λόγος στο σύνολό του.

202 Υπό τις προϋποθέσεις αυτές, η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

203 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρξε σχετικό αίτημα. Δεδομένου ότι οι προσφεύγουσες ηττήθηκαν, επιβάλλεται να καταδικαστούν στα δικαστικά έξοδα, σύμφωνα με το αίτημα της Επιτροπής.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (πρώτο πενταμελές τμήμα)

αποφασίζει:

1) **Απορρίπτει την προσφυγή.**

2) **Καταδικάζει τις προσφεύγουσες στα δικαστικά έξοδα.**

B. Vesterdorf P. Mengozzi M. E. Martins Ribeiro

F. Dehousse I. Labucka

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 14 Δεκεμβρίου 2004.

Ο Γραμματέας

H. Jung

Ο Πρόεδρος

B. Vesterdorf

Πίνακας περιεχομένων

Νομικό πλαίσιο ..... II - 4335

Ιστορικό της διαφοράς ..... II - 4342

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων ..... II - 4347

Επί του παραδεκτού ..... II - 4349

Επί της ουσίας ..... II - 4350

Επί του πρώτου λόγου, που αντλείται από την παράβαση του άρθρου 2, παράγραφος 1, του κανονισμού 3286/94 ..... II - 4350

Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 4350

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου ..... II - 4352

Επί του δευτέρου λόγου, που αντλείται από την παράβαση του άρθρου 2, παράγραφος 4, του κανονισμού 3286/94 ..... II - 4356

Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 4356

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου ..... II - 4358

Επί του τρίτου λόγου, που αντλείται από την παράβαση του άρθρου 10, παράγραφος 5, του κανονισμού 3286/94 ..... II - 4361

Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 4361

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου ..... II - 4362

Επί του τετάρτου λόγου, που στηρίζεται στην παράβαση του άρθρου 11, παράγραφος 1, του κανονισμού 3286/94 ..... II - 4364

Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 4364

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου ..... II - 4366

— Προκαταρκτικές παρατηρήσεις ..... II - 4366

— Επί της εκτιμήσεως του συμφέροντος της Κοινότητας στο στάδιο της ανακοινώσεως για την έναρξη διαδικασίας έρευνας ..... II - 4368

— Επί της εξομοιώσεως ή του περιορισμού του συμφέροντος της Κοινότητας στο προσωπικό συμφέρον της καταγγέλλουσας και του ότι δεν ελήφθησαν υπόψη συμφέροντα των άλλων ενδιαφερομένων μερών ..... II - 4369

Επί του πέμπτου λόγου, που αντλείται από την έλλειψη αιτιολογίας της προσβαλλόμενης αποφάσεως ..... II - 4376

Επί του πρώτου σκέλους του πέμπτου λόγου, που αντλείται από την έλλειψη αιτιολογίας ως προς την ανάλυση των εμποδίων στο εμπόριο ..... II - 4376

— Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 4376

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου ..... II - 4377

Επί του δευτέρου σκέλους του πέμπτου λόγου, που στηρίζεται στην έλλειψη αιτιολογίας όσον αφορά το συμφέρον της Κοινότητας προς λήψη μέτρου .... II - 4379

— Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 4379

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου ..... II - 4380

Επί του έκτου λόγου, που στηρίζεται στα προφανή σφάλματα κατά την εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών και την παράβαση του άρθρου 2, παράγραφος 4, και του άρθρου 11, παράγραφος 1, του κανονισμού 3286/94 ..... II - 4383

Επί του πρώτου σκέλους του έκτου λόγου, που στηρίζεται στο προφανές σφάλμα εκτιμήσεως της Επιτροπής ως προς την ενδεχόμενη απόσυρση των προϊόντων των προσφευγουσών από τον κατάλογο των προϊόντων που υπόκεινται στον αμερικανικό πρόσθετο δασμό ..... II - 4383

— Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 4383

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου ..... II - 4384

Επί του δευτέρου σκέλους του έκτου λόγου, που στηρίζεται στο προφανές σφάλμα εκτιμήσεως σχετικά με την απόδοση του πρόσθετου δασμού που καταβλήθηκε αχρεωστήτως ..... II - 4386

— Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 4386

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου ..... II - 4387

Επί του εβδόμου λόγου, που αντλείται από την προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας II - 4388

Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 4388

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου ..... II - 4390

Επί του ογδόου λόγου, που στηρίζεται στην παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 8, του κανονισμού 3286/94 και την παράβαση του καθήκοντος επιμελείας της Επιτροπής ..... II - 4394

Επί του πρώτου σκέλους του ογδόου λόγου, που αντλείται από την παράβαση της προθεσμίας που προβλέπει το άρθρο 8, παράγραφος 8, του κανονισμού 3286/94 ..... II - 4394

— Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 4394

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου ..... II - 4395

Επί του δευτέρου σκέλους του ογδόου λόγου, που αντλείται από την παράβαση του καθήκοντος επιμελείας της Επιτροπής όσον αφορά το χρονικό διάστημα που παρήλθε μεταξύ του τέλους της διαδικασίας διαβουλεύσεως της Επιτροπής του άρθρου 7 του κανονισμού 3286/94 και της εκδόσεως της προσβαλλόμενης αποφάσεως ..... II - 4398

— Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 4398

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου ..... II - 4398

Επί των δικαστικών εξόδων ..... II - 4400